ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

D24243 (ជុះលេខ 9-3-06) 45/90

លិខិតផ្ទាល់ដៃ

ខ្ញុំបាទ ឈ្មោះ ស៊ុន ម៉ិន អាយុ ៥៨ ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ រស់នៅបច្ចុប្បន្ន ភូមិ[illegible] ឃុំប៉ោយចារ ស្រុកភ្នំស្រុក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

សូមគោរពជូន

- លោកនាយក [illegible] ទីស្នាក់ការ [illegible] រាជធានីភ្នំពេញ ។

កម្មវត្ថុ : សំណើសុំ [illegible] ប្រវត្តិ របស់ [illegible] ។

- [illegible]

[illegible] ១៩៧៥ [illegible]

[illegible] ឆ្នាំ២០០៣ [illegible]

[illegible] ១៧ ខ្នង ៨ ខែ ២០ថ្ងៃ [illegible] ។

- ប្រសិន [illegible] ខ្ញុំបាទ [illegible] សូមលោកនាយក [illegible] ខ្ញុំបាទ តាមទូរស័ព្ទលេខ 012.62.14.68 [illegible] ខ្ញុំបាទ [illegible] ។ [illegible]

[illegible] ([illegible]) [illegible] ។

- [illegible] សូមលោកនាយក [illegible] ។

- សូមលោកនាយក [illegible] ពីខ្ញុំបាទ ។

ភូមិ[illegible] ថ្ងៃទី២៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៣

ហត្ថលេខា

ស៊ុន. ម៉ិន

(ជីវប្រវត្តិរបស់ សមមិត្តរស់-ញឹម)

- សមមិត្ត រស់-ញឹម កើតនៅភូមិគោក ឃុំស្ពានដែង ស្រុកទឹកឆោរ ខេត្ត-
បាត់ដំបង (បច្ចុប្បន្ន ភូមិគោកដោកក្នុងឃុំស្ពានដែង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ) ឪពុក-
ឈ្មោះ តាក៏ សរវិក (ស្រុកពញាក្រែក) ដែលរស់នៅក្នុងស្រុកទឹកឆោរ ពេលនោះ -
ម្ដាយមិនស្គាល់ ។ គាត់មានប្អូន 03 នាក់ ឈ្មោះ មូល-ញឿយ បានបង្កើត មករក-
ជីវិតរស់នៅ នៅភូមិតាំង ឃុំព្រះនិត ស្រុកទឹកឆោរ ខេត្តបាត់ដំបង បច្ចុប្បន្ន
ភូមិតាំងនៅក្នុងឃុំកំរៀង ស្រុកភ្នំស្រុក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។ ពេលមកបានជំនួស
គាត់ម្ដាយ មានបងប្អូន ឈ្មោះ អ៊ុន ទាយប្រុសបងពីរនាក់ប្រុសរបស់-
គាត់ឈ្មោះ មៅ ១ - ឈ្មោះ ទៀ ១.៤ គាត់ប្រហែល ៨ ឆ្នាំ ក្នុងគ្រួសារជីវិត
បានមកនៅក្រោមបៀនវត្តរក្សាគោរព្យធាតុក្នុងសិក្សាលោកគ្រូចៅអធិការ
វត្តរំលេសឈ្មោះ ប្រហៅ ព្រះនាម ហៅ ក្នុងរយៈពេល ៤ ឆ្នាំ ចេះសរសេរនិងអាន
សាស្ត្រ ក៏ចូលបួសជាសាមណេរ អាយុ ១៦ ឆ្នាំ ក៏បំពេញជាភិក្ខុភាវៈ
ក្នុងសំណាក់ព្រះតេជព្រះគុណ ហៅ រយៈពេល ៣ វស្សា ក៏សាលោកគ្រូចៅអធិ-
ការ តាក សិក្ខាបទ ។ ពេលប្ដូរសញ្ជាតិលោកគ្រូចៅអធិការ និងគ្រួសារជីវិត-
នៅធ្វើដំណើរស្រុក: លោកគ្រូប្រាប់ថា: វត្តនិងបញ្ចេញនៅជូនសេះ បានធ្វើដំ-
ណើរ ។ បន្ទាប់ពីប្រទេសជាតិបានឯករាជ្យ ឆ្នាំ១៩៥៣ ឈ្មោះ អ៊ុន ក៏ដូរឈ្មោះ
ជា (មូល.សម្បត្តិ) បម្រើបដិវត្តន៍ព្រំដែនបាសួន ស្រុក-សំឡូត ហៅភូមិ
តាកែវ. នៅ ពេលនោះ រាជរដ្ឋាភិបាលប្រកាសកាត់ក្បាលខ្មែរជាច្រើនដែលរត់ពួក
ប្រសិនអ្នកណាកាត់ក្បាលឈ្មោះ អ៊ុន ហៅ មូល-សម្បត្តិបញ្ជូនបាន ។
- ក្រោយពីរាជរដ្ឋាភិបាល សង្គមរាស្ត្រនិយម បង្ក្រាបពលរដ្ឋខ្មែរនៅឆ្នាំ-
១៩៦៣ មូល-សម្បត្តិ ក៏ចូលទៅព្រៃនព្រៃនៅប្រទេសប្រជុំនៅជើង ក្រោយ
មក ក៏ត្រឡប់មកធ្វើបដិវត្តន៍នៅស្រុក ដូរឈ្មោះ ពីមូល.សម្បត្តិទៅ
ឈ្មោះ រស់.ញឹម ហើយធ្វើជាលេខាធិការតំបន់ក្នុងខេត្តបាត់ដំបងអាច
ទំនេះនៅឆ្នាំ១៩៧៤ ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បានតែងតាំងជា-
គណៈភូមិភាគពាយ័ព្យ និង ជា សមាជិកគណៈកម្មាធិការមជ្ឈិម បន្ទាប់ពីសមមិត្ត-
ញឿន-សំណាង ។
- ក្រោយថ្ងៃទី17 ខែមេសា ឆ្នាំ1975 ស្រុកភ្នំស្រុក ស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ 5 នៃភូមិភាគពាយ័ព្យ
ដែល ដឹកនាំតំបន់5 ឈ្មោះ សមមិត្ត ហ៊ីង ។ ចាត់ការគណៈតំបន់ នៅភ្នំស្រុក-
សិរីសោភ័ណ ។ ស្រុកចំណុះតំបន់5 គឺ ភ្នំស្រុក-ព្រះនេត្រព្រះ-ថ្មពួក-សិរីសោភ័ណ-
និងស្រុក ... ។ ស្រុកភ្នំស្រុកមានឃុំចំណុះចំនួន5ឃុំ គឺ ប៉ោយចារ-ព្រះនិត-
ស្ពានដែង-ណាំតៅ និងឃុំភ្នំលៀប ក្រោយថ្ងៃ17 មេសា ឆ្នាំ1975-
គ្រប់គ្រងដោយគណៈស្រុក ឈ្មោះ ម៉េង - ឃាត់ និងគ្រប់ឃុំគ្រប់គ្រងដោយគណៈឃុំ-
មកពីតំបន់ទំនេះ (បែងចែក) ក្នុងស្រុកស្រី.សំ ខេត្តតាកែវ ។ ការគ្រប់គ្រង-
តាមឃុំក្នុងស្រុក. គណៈឃុំប៉ោយចារ ទៀតចំណុះគ្រួសារជាច្រើន សមមិត្ត បង្កើត-
ពិសេស រយៈពេលខ្លីលើកក្រោយបានប្រហែលចំណុះគ្រួសារ ... ។
ប្រជាពលរដ្ឋ អាចចេញ រាប់ពាន់គ្រួសារ ចូលមកការស្រុកភ្នំស្រុក ដើម្បីគណៈ
ស្រុក ម៉េង . ឃាត់ ដែលចែកតាមឃុំ ក្នុងនោះឃុំប៉ោយចារ ចូលបានចំនួន

(២)

ជាង ២០០០ឆ្នាំមុន គ.ស. ។ នៅពេលប្រជាពលរដ្ឋ [illegible] បានរស់នៅក្នុងភូមិ គណៈឃុំភូមិ [illegible]

[illegible] ប្រជាពលរដ្ឋ [illegible] ។ [illegible]

[illegible] ប្រជាពលរដ្ឋ [illegible] រដ្ឋាភិបាល [illegible]

[illegible] ប្រជាពលរដ្ឋ [illegible] ប្រទេស [illegible]

[illegible] ប្រជាជន [illegible] ។ នៅពេលប្រជាជន [illegible]

[illegible] ក្នុងឆ្នាំ ១៩ [illegible]

[illegible] ។ ដូចនេះ [illegible] ប្រជាពលរដ្ឋ [illegible]

[illegible] ។ ដូចនេះ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ។ ដូចនេះ [illegible]

[illegible] ។ ដូចនេះ [illegible]

[illegible] ។

- នៅដើមឆ្នាំ១៩៥៦ [illegible] រដ្ឋាភិបាល [illegible]

[illegible] ប្រជាជន [illegible]

[illegible] សហករណ៍ [illegible] សហករណ៍ [illegible]

[illegible] សហករណ៍ [illegible] សហករណ៍ ។ សហករណ៍ [illegible]

[illegible] ។ ដូចនេះ [illegible]

[illegible] (កាត់ទៅ) [illegible]

[illegible] ក្នុងឆ្នាំ ១៩ [illegible]

[illegible] សហករណ៍ [illegible] ។ [illegible]

[illegible]

[illegible] ។ ដូចនេះ [illegible]

[illegible] សហករណ៍ [illegible]

សហករណ៍ [illegible] សហករណ៍ ។

- នៅឆ្នាំ១៩៦០ នេះ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] សហករណ៍ [illegible]

[illegible] ២ [illegible]

[illegible] ។

- នៅ [illegible] ឆ្នាំ១៩៦០ នេះ [illegible]

[illegible] ។

- ការលើកកាយនៅក្រោលដី រណ្ដៅការតំបន់ ៥ គ្មានប្រភពល្អ ប្រព័ន្ធ. ល្អប្រសើរ ទៅក្រោយ ស្រុកឆ្វេងទន្លេ

ជាំងតំបន់ ចំនួនប្រមាណ ៧.០០០នាក់ ក្រោយពេលពលការពារ សមាជិកកាំបាំងលោកវ៉ៃ

(ហៅតាវ៉ៃ) និងមានគោលបំណងការពារប្រជាជនវៀតណាម - វៀតណាមខាងជើង - កម្ពុជា

ប្រជាជនខ្មែរ ក្លាប់ក្លាំងខ្សែ ភាគច្រើនប្រជាជនវៀតណាម - វៀតណាមខាងជើង និងកម្ពុជា -

ជាលោកតា នរណាសិក្សា ដោយសង្គ្រាមប្រជាជនកម្ពុជា និងប្រជាជនខ្មែរ ជាក្រុមក្បួនទ័ព ។

- ការជីកកកាយនៅទីក្រុងគ្មានការងារតំបន់លើកដំបូង ចាប់ផ្ដើមដោយ [illegible]

ទីបន្ទាប់ ការកើតក្នុងតំបន់ ប្រហែល ៣ គីឡូម៉ែត្រ ក្រោមទីបន្ទាប់ មានដីក្នុងបរិវេណ

១៩៤០ បន្ទាប់មកកើត មាន ស្ថានសំរាប់បញ្ចុះសព ហៅស្ថានទី៣ និងស្ថានទី២ នៅខ្លះ

ស្ថានទាំងពីរនេះ មានដីក្រហម ពីរកន្លែង ក្នុងការចាំងជំនិត [illegible] ពេលនោះស្ថានទី២នេះ

មានស្ថានបុរាណ ប្រៀបនឹង [illegible] ប្រវែងប្រហែល ១០០ម៉ែត្រ ក្រោមគ្មានការជីក

ពីរខ្លាក់ក្នុងក្រោម ស្ថានបុរាណនេះ នោះ (ស្ថានប្រៀប) ជាស្ថានទីស្ថានប្រៀបធៀប

កើត ប្រហែល ២ គីឡូម៉ែត្រ មានស្ថានទី១ នៅចន្លោះ ស្ថានទី២ មកស្ថានទី១ -

មានល្អបំផុតដំបូង នោះ ល្អដើមឡើយ ល្អនេះ ការពារពេលនោះទីកន្លែងរបស់ដីល្អ

រងរ ទីកន្លែងនេះ ការកើតស្ថានទី១ ប្រហែល ១០០ម៉ែត្រ ទៅបលើកបន្ទាប់

ទៅលើកកាតដាប [illegible] ទៅការលើកក្នុងសំរាប់រងស ក្នុងពេល ដាក់ទំនប់ក្រោម

គ្មានបញ្ហាបក្រោមក្រោយ ដូច ការដើម ។ ល្អបាន ប្រៀបធៀបតាមលើកទីក្នុងកំពង់ត្រែ

ហៅការចាំក្នុងជ្រលង ប្រវែង ៥ គីឡូម៉ែត្រ ។

- ឧទាហរណ៍ការប្រើប្រាស់កម្លាំងលើកការពារក្រោយចំ

- ការលើកការងារនេះ រណ្ដៅការ ជីកដោយកម្លាំងម្នាក់ លើកឡើងគ្មាន ៣ ម៉ែត្រគូប. ម្នាក់

ក្រោយ លើកដើម្បី [illegible] ជំនួសការ រណ្ដៅការ ជីកផ្ទះ ប្រើក្រុមលើកគ្មាន [illegible]

ជំនួសការ ហើយរហូតដល់ពេល លើកបន្ថែម ដោយ រណ្ដៅការជីកនិងបង្ហើយទៀត

ការលើកការនេះ រយៈប្រមាណ ម្នាក់ ដំបូង ប្រមាណពាក់កណ្ដាល ។ កិច្ចការ

ច្រើនមានអ្នកការពារប្រព័ន្ធ. ការ គាត់នៅ ការពារ ដែលត្រូវប្រព័ន្ធដីក្រោម

អាវកន្ទប អ្នកការពារនោះមាន ពាក្យថា «ភ្លើងស្រែនឹងទឹកឃ្លាំងឃ្លាំង ភ្លើងស្រែនិងទំនប់-

ប្រព្រឹត្តបរាជ័យ» ។ នៅពេលលើកចាក់ដំបូងលើ ក្នុងដល់ស្ថានការ ចាប់ពី-

ការជិតព្រៃ ទំនប់ក្រោម រណ្ដៅដល់ស្ថានទី១ ហើយបណ្ដើរលើដល់ ការដើមក្រោយ-

ក្នុង រយៈពេលជាងមួយខែ រណ្ដៅការលើកដីឡើងប្រៀបទី២ ចាប់ពីក្នុងក្រោម

ហៅការទឹកក្នុងជ្រលង ។ ប្រៀបធៀបទី២នេះ រណ្ដៅការ បន្តគេលើកទាំងប្រៀបទំនប់-

ពីរ: ក្រោយពីការពារប្រព័ន្ធ ទឹកជីកក្រោមគ្មានរណ្ដៅការជីកដោយឡាន ពីស្រែ ស្ថានធំធំ-

យករកនៅទៀត គ្មានជីកដោយទៅដាក់ស្ថិត. ដំណោះទឹកផ្លូវក្រោមគ្មាន រណ្ដៅការពារ

រយៈពេល បន្តត់ចំនួនពីរថ្ងៃ ជាប្រព័ន្ធព្រោះថាភ្លើងនោះដោយការងារដែក ពល. និងការបាក់បែក-

ច្រើនគឺដោយប្រព័ន្ធធាតុការពារដីស. ។ ដោយការប្រើកម្លាំង យន្តការនេះ មានក្រុម

ជាងតំបន់ ភ្លើងស្ថាននិងដី ដែលមានប្រៀបការពារដល់ ដែលប្រជាជនក្នុងតំបន់-

នោះនាំយក ។

- ការលើកការនេះ គ្មានចំណាយរវាង ឈ្មោះ. ការ ដោយ ការពារ - ដោយខ្មែរ-

ក្រហម - ភ្លើងការងារក្លាំង ការប្រមាណ ៣០០០នាក់ ។ ក្រោយពីបញ្ចប់ការ

លើកការពារក្រោយ ការងារពេលនោះ គ្មានលើក ជំនួសការលើកការ ការ [illegible] -

ទីលំនៅបញ្ជាការដ្ឋានបុរាណការផ្ដើមពីដំបូងក្រោយ (ឈ្មោះ ខ្មានកែវ) នៅសាកលវិ
ទាល់តែកម្រៈ មានប្រវែង ៦ គីឡូម៉ែត្រ ពីកន្លែងស្ពានបុរាណកាត់ស្ទឹងស្ពានស្រែង ទៅសាលា
ត្រីប្រទេសរវាងខេត្តសៀមរាប និងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។ ពាន់ស្ពានស្រែង បំពេញ
គីឡូម៉ែត្រកសិការពន្លឺស្ពានស្រែងស្រុកក្រឡាញ់ស្រុកឃុំ សឹកជោរ - ឃុំភ្នំក្រៀបស្រុកពួក
ខេត្តៈ ប្រើនៃទាំងមានសាមគ្គីភាពគីឡូការទឹករបស់កសិករតាមបញ្ជាឃុំ ដាក់លើ
ពោះ ភូមិតំ ដែលស្ពានស្ថិតនៅទិសខាងជើងប្រវែង ។
- ចំពោះរោងចក្រគោមានប្រវែងពីកើត ទៅលិចប្រវែង ៧ គីឡូម៉ែត្រ ពីភូមិតែ-
ជើងដល់ភូមិក្រាំងប្រវែង ១២ គីឡូម៉ែត្រ រាជធានីមានទាប់ពាន់ម៉ែត្រ
បម្រើ បំពេញការងារសម្ភារគីឡូការកសិករ ទាំងស្រុក ដីភ្នំស្រុក និងខេត្តៈខេត្តៈ ។
- នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៦ និងដើមឆ្នាំ១៩៧៧ មានប្រាសាទបាក់ហាក់ភ្លាមដែលគាត់ កសាងតំបន់គឺ
ស្រុក ដោយរាស្ត្រការឡូកពេលនោះ (ភ្លូក) ទៅយកប្រាសាទ គណៈដឹកនាំ
ពាន់លើ បញ្ចូលដល់បេតិវត្តតំបន់ឈ្មោះយូអឹមដែរ ។ ដោយស្ងួតបានគេនេះទៀត
ស្ពានក្រៅពីបេតុងគីឡូកាន ទាំងស្ពានរួច កាន់ស្ពានរាងក្រចៅ និងរាងស្ពានថ្មី,
- ចំពោះគណៈសម្ភារគាបបញ្ជាឃុំពន្លឺស្រុក ភ្នំស្រុក ទាំងមាន ប្រាសាទសំរោងទៀត បាន
មិនឃើញ ក្រោយការដាក់ដំណើររបស់គណៈតំបន់ ឈ្មោះម៉ោក ។ ដោយរដ្ឋបាល
ស្រុកភ្នំស្រុក ទាំងមាន ទាំងមានបាក់ឈ្មោះ ឃ្លាន ដោយទាំងមានពិភាក្សាកសិករបាល់
និងខាង ក្រោយពេលគណៈសម្ភារបង្កើតពេលវេលា ក្រោយមក គណៈស្រុកភ្នំគីរី
បង្កបង្កាច់ ។
- នៅខែមីនាឆ្នាំ១៩៧៧ រាស្ត្រការ ម្នាក់ពិតជិតស្រុកសម្ភារភ្នំស្រុកភ្នំស្រុក
ក្រៀបចំកម្លាំងវិហារកណ្ដាល ប្ដូរសម្ភារ ១៣ពាន់ ដើម្បីលើកទំនប់រាងក្រចៅ
ដី ចែកជាបីថ្នាក់ក្រៀប គឺថ្នាក់ក្រៀបទី១ ចាប់ពីស្ពានទី៣ ដល់ភូមិដើមក្រូច-
ថ្នាក់ក្រៀបទី២ ពីភូមិដើមក្រូចដល់បក្ខកែវ ខាងលិចភូមិតារាង ថ្នាក់ក្រៀបទី៣ ពីបក្ខ
កែវ ដល់ភូមិទំនប់ ខាងជើងក្រចៅស្ពាន ។ ក្នុងពេលនោះឈ្មោះទាំងមាន ក្រុមមានគណៈសម្ភា
ការ ដាក់ឲ្យនៅចាំមើលជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋកម្លាំងសម្ភារទី២ ឃុំជ្រៃមាស ។
- ចំពោះការបង្កបង្កើតរាស្ត្រការ ដែលកាន់ឃ្លាំង ដកចំណី បង្ហាញរបាយការណ៍ ចំពោះ
ស្ដៀង គណៈសម្ភារបោះឆ្នោតទាំងពីកម្ពុជា បានគេលេងទៅស្វាយ ។ វិន័យ
ការងារ ចាត់តាំងក្រុងលើកដីដាក់រង់ទំនប់ពោធិ៍ពាន ដែលបែកតើ ថ្នាក់ក្រៀប
នីមួយៗត្រូវរៀងខែ ប្រាំ ១៥ ថ្ងៃ ។ ក្នុងការរៀងកម្លាំងសម្ភារដីរាងនេះ
ក៏មានការស្លាប់ក្នុងចំណោមពលករ ដែលការស្លាប់នេះ ច្រើន ក្នុងចំណោមដែល
ងាប់ពោធិ៍ពាន់ និងតាកខេត្តដែលនៅជាយដែនរាំង ក្នុងវិហារ ប្អូនក្រៅទៅបាន ចំណាប់
ទាំង ថ្លើមបរិភោគ ។ វិធីផ្លាស់ប្ដូរសម្ភារ តួកពោធិ៍ ហាវដោយក្រោមប្រាំ
ពោធិ៍ដែលជាមាស ប្រយោជន៍ប្រព័ន្ធជាមាស បីចំ ។ តួកគេរកអនុប្រព័ន្ធ
ភាសានៅរោងចោល ក្នុងភូមិវិហារចំណែក នៅខាងកើតភូមិចង្វាយប្រវែងរាង-
ម៉ែត្រ មានរណ្ដៅកប់ខ្មោច ក្នុងមួយរណ្ដៅមានខ្មោច ២០០ នាក់ និងច្រើនជាងនេះក៏-
មាន (ក្នុងខែ ឆ្នាំ១៩៧៩ ប្រជាពលរដ្ឋ ទាំងគាស់រកមាស ពេជ្រ នៅតាមទីរួមៈ
ក្នុងរណ្ដៅខ្មោចៈ ។

- ខណៈពេល ៤៥ ថ្ងៃ ដែលការជិះស្គីល ទាន់ព្រឹត្តិការណ៍ គ្មានបញ្ចប់តាមដែលការ-
- អ្នកការលើកទីសង្គ្រាម ២ ខ្មែរក្រហមឡើង ទៅស្រុកតាំងលំនៅ ជាខ្មែរក្រហមទី១ លើកនេះ
កាត់ស្រុកតាំងលំ ខ្មែរក្រហមទី២. ដីកញ្ញាយ ទាំងកើត ក្នុងពេល ក្នុងឃុំភ្នំពេញ
- ខ្មែរក្រហមទី១ កម្លាំងចលនាយើងភ្នំ សារជើង តាំងពីចម្ការ ៥ (ជាម្ការបុរាណ)
ពីតពោ តាំងពីចក្ខុមិការ ឃុំគ្មានប្រែប្រួល។ ការបាបចក សក្រមដកលើសហករណ៍ ប្រមូលផ្ដុំ
ជា ក្រុមកងនោះក្រោយ. ។ ចំពោះការសម្លាប់ពួកចលិត ៣. យើងមានទេ ព្រោះថា.
សង្គ្រាម ការជិនរអនហត្ថ ឲ្យចលិតបោះបង់លក់ដី ទៅកន្លែងខ្លួនទៅកន្លែងយ ជៀស
ប្រយោគៈ ស្រុកតាំងលំនេះ ហើយដែលមានពាក្យបុរាណលើកជាគំនិតបកដីស់ សត្វនេះ
ថា «ស្រុកតាំងលំ ភាពដៃរស់ របស់ ក្នុងលោក» ក្នុងលោកនេះ ស្ថិតលើតាំងត្បូងសួនវិធី
លោះ៥ ជាឆ្នាំយោធីក្នុងមិ ស្គីល ប្រទេសល ៦ គ.ម. ។ ចលិតយើងដំណើរទីតលើកនេះ
នយ់ នឹង ដីកញ្ញាយ ខណៈ២០ថ្ងៃ ត្រូវគ្មានគណៈកម្មការ ឈ្មោះ សមមិត្ត ទិនព្រុំ
(ម)គាសរំការ ឲ្យទីលក្ខណ តាមសហករណ៍ ដើម្បីបង្កបង្កើនផល តាមប្រូខសុភា
ក្នុងសហករណ៍។
- តៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ ក្រោយពីបំពេញភារកិច្ចទៅតាមសហករណ៍ ក៏មានដែលការសិក្សា-
ប្រ គណៈកម្មការ. គណៈស្រុក គណៈសហករណ៍ ហើយមានពួកជនទី ចុះបកក្លាយ ហើយ
តាមជើងបោស សំអាត គណៈសហករណ៍ ដែលជាអ្នករំដោះ ខាងទីក្នុងមិ បេងបក
គប់ឃុំតាំងរាល់គង់ស្រុកក្នុងស្រុក ក្នុងនោះ យើងរំគ្មានដែលឈ្មោះ គណៈកម្មការ៥ -
ឈ្មោះ ឃាយដែល សកម្មជនគឺ ក្លាយកាល់ស្រុកក្នុងស្រុក ហើយក៏មានពួកជនទីទាំង
ក្រុមការ បកក្លាយក្នុងឃុំថ្មៅយោធា ដែលមានឈ្មោះ មិត្តឡុង (គេហៅ តាមសហករណ៍
ទី២ ក្នុងភូមិព្រឹត្តិមានក្លាយ និងមានឈ្មោះ មិត្តរិទ្ធ, មិត្តសេង, មិត្តឃុំ, មិត្តសារ
ស្ទឹង ដើម្បីជាមេក្រុមការ បកការបកជំរំ-គង់ក្នុង ពួកយើងរំ ហើយជំនួស សហករណ៍
ទី៣ គឺក្នុងភូមិព្រឹត្តិតាំងក្នុង - ថ្មៅយោធា - ថ្មៅយសារ ឈ្មោះ មិត្តឡុ (គេហៅ
ជាគណៈសហករណ៍ ។ ក្រោយពីក្លាយកាល់គ្មានពី៥ថ្ងៃ ទៅ យសម្លាប់ ពួកជនទី-
តាមជើង តាមគណៈសហករណ៍ ជា អ្នករំដោះខាង វីរៈពលទាហ៊ាន ដែលលោកប្រឡូង.
ក្នុង គេចខ្លួន ទៅស្រុកកំពង់ត. ខ្លះគ្មានទៅដល់ក្នុងមិកំពង់ត ខ្លះទៀតស្លាប់តាមផ្លូវ.។
- ពួកជនទីសម្លាប់ពួករំដោះខាងពោលពោះ យកទៅជីកខ្លួនយកពីក្នុងមិ៤ ពោលសម្លាប់
រួច ពួកជនទីជាគណៈសហករណ៍ ធ្វើការប្រែប្រួលជនជាតិ ពួកនេះក្លាក់ ។ ក្រោយពី-
បោសសំអាត ពួករំដោះខាងរួច ពួកជនទីព្រាប់ព្រាវរកប្រជាជនបរិសុទ្ធ ~~រកកន្លែង~~ ជាអ្នក
ដែលជាប់ខ្សែស្រឡាយ យួន-ថៃ K.G.B, C.I.A. និងប្រជាពលរដ្ឋ ដែល ក្លាយទីទ្វ-
ហើយនិយាយទៅក្នុងការណ៍ ដែលក្លាយនោះ ព្រាប់អ្នកជិះ ក្រុមពួកថា យកទៅពោល-
តាំងជំរៀប រាល់សប្ដាហ៍ ។ កាត់តែលោកក្នុងក្រោយនេះ របបរាជរ តាមជើងបុរសយកពី-
២នាក់ ១កំប៉ុង, ៥នាក់ ១កំប៉ុង, ១០នាក់ ១កំប៉ុង, ២០នាក់ ១កំប៉ុង ដែលជាការសម្លាប់-
របៀបប្រល័យពូជសាសន៍ ដោយកំប៉ុងនីកបោះគេ. ។ ប្រជាជាតិខ្លះត្រូវគ្មាន ១ក្រឡា-
មិនគ្មាន - កាត់រួស - រាកប្រូល, ក្លាយជំងឺដំណាំក្លាយ - ហើម - ស្លាប់ជាប្រូនបន្ត ។
- ចំណែកពួកគេជាកម្មាភិបាល ពិតែវត្ត តាំងក្រុមការ ហើយសំរុញជាប្រជាជាតិហោយ
ធ្វើការបង្កបង្កើនផល តាំងយប់ តាំងថ្ងៃ ។ ដោយបោកបោកតាំងឆ្នាំ១៩៧៧ ដែលជាពេល
ប្រមូលផលស្រូវវស្សា ក៏ពួកវា មិនឲ្យប្រជាជាតិ ញុំឆ្អែតដែរ ។

នៅ[illegible] ឆ្នាំ១៩៧៥ [illegible] ប្រជាពលរដ្ឋ[illegible] -
[illegible] -
[illegible] -
[illegible]
[illegible] -
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] -
[illegible] ១៥ [illegible]

[illegible] ឆ្នាំ១៩៧៩ [illegible]
[illegible]
[illegible] -
[illegible] -
[illegible] -
[illegible] -
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ឆ្នាំ1979 [illegible] -
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] -
[illegible] -
[illegible] -
[illegible]
[illegible] -
[illegible] ១៤ [illegible] ឆ្នាំ១៩៧៩ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] -
[illegible] ១៥
[illegible] ឆ្នាំ១៩៧៩ [illegible] -
[illegible]
[illegible] -
[illegible] -

-ក្នុងការវាយបំបែកកងទ័ពយួនម្តងនេះ ទ័ពយួនស្លាប់ចំនួន 6 នាក់ នៅក្នុង ភូមិថ្មីខាងលិច ឃុំលាលស្នាធំ ឃុំព្រះដីក. ពួកខ្មែរក្រហមបាញ់សម្លាប់ តាមផ្លូវលំពោធិ៍ទៅព្រៃខ្លាខ្ពង់ [illegible] ប្រជាពលរដ្ឋបង្ខំឲ្យមករងទុក្ខ រត់តាមផ្លូវលំនេះ ត្រូវគ្រាប់ស្លាប់ 05 នាក់ ដែលជាយាយចិន និងពួកវាបាន បាញ់ឡើងគ្រាប់ប៉ះកូនក្មេង ត្រូវប្រជាពលរដ្ឋរងរបួសធ្ងន់ចំនួន 04 នាក់ផងដែរ ពិធីបុណ្យការរំដោះស្រុកភ្នំស្រុក ថ្ងៃទី 15/01/1979 ពួកខ្មែរក្រហមបានកៀរ ប្រជាជនជួយផងនិងពួក [illegible] ជាចំនួនប្រហែល 200គ្រួសារ ដោយទៅ ព្រៃខាងកើត (ភ្នំ [illegible]) ក្នុងការកៀរពលរដ្ឋពេលនោះ ពួកខ្មែរក្រហម ដែលមានឈ្មោះ [illegible] ស្រុក [illegible] កណ្ដាលតំបន់ ៥ បានបញ្ជាអោយសម្លាប់ប្រជាពលរដ្ឋ [illegible] ប្រហែល 10នាក់ [illegible] ព្រោះបានសម្លាប់ប្រជាពលរដ្ឋ [illegible] ព្យាយាមរត់ចេញពីកន្លែងដែលពួកវា កាន់កាប់ រស់ចំនួន ២២ នាក់ ត្រូវបាន [illegible] ផ្លូវលំពីឃុំព្រះដីកទៅឃុំ [illegible] ខាងលិចសាលាបឋមសិក្សាដីឃុំតាំង [illegible] ។

-ក្នុងពេលដែលពួកខ្មែរក្រហមកាន់កាប់ស្រុកភ្នំស្រុក យើងខ្ញុំដែលរត់ទៅរស់ នៅក្នុងស្រុកក្រឡាញ់ ដើម្បីបាន យកស្រូវស្រែទៅសាងយក ត្រូវបង្ខំចិត្តបោក- បក់ស្រូវ ក្នុងបណ្ដាភូមិស្វាយ. តាខែក. ខ្លាខ្លៀ ដែលស្ថិតនៅខាងជើងនៃ ខេត្តសៀមរាប ត្រូវពួកខ្មែរក្រហមជំរុញបាញ់ រហូតដល់ [illegible] យក- ពីពេលវេលា ៥ ពួកយើងខ្ញុំរស់បានពីរនាក់ដោយ [illegible] បានពួកវាជិតស្លាប់ពេល ពួកយើងខ្ញុំរស់បានពីរនាក់ [illegible] ក៏ចាំកាំភ្លើង [illegible] ប្រហែល 0200 ម៉ែត្រ ដើម្បីក្នុងពេល [illegible] ក៏បាញ់ដាក់ រហូតដល់ស្លាប់ ក្នុងពេលស្រុក [illegible] ហើយបានកាត់ក្បាល ឃុំស្រុក តាតា តាមបញ្ជារបស់ពួកវា [illegible] ក្នុងខេត្តសៀមរាបនិងកំពង់ធំ។

-នៅខែមីនា ឆ្នាំ១៩៧៩ កងទ័ពយួននិងកងទ័ពកម្ពុជា បានចូលវាយរំដោះ ស្រុកភ្នំស្រុកទាំងមូល [illegible] ហើយនាំយើងខ្ញុំ ត្រឡប់មកភូមិ [illegible] ពេលមកដល់ផ្ទះ យើងខ្ញុំដែលរត់ នៅនៅស្រុកក្រឡាញ់ ត្រូវបានពួកខ្មែរក្រហម [illegible] ការ- [illegible] មកនៅភូមិ [illegible] ស្រុកនៅព្រៃខាងកើត រហូតដល់ 4 ខែ នៅពេលនោះ ដើម្បីយើងខ្ញុំ កើតមានការសង្រ្គាម [illegible] [illegible] ហើយត្រូវបង្ខំចិត្ត [illegible] តាមភូមិ [illegible] [illegible] ប្រហែល [illegible] ដែលធ្វើបាប បងប្អូនពលរដ្ឋ ៗ

-ក្រៅពីនេះទៀត ដោយយើងខ្ញុំបាន ចាំបានសរសេរឡើងវិញ ពីរាប់ដើម ពេលដែល- ពួកខ្មែរក្រហមកាន់កាប់ស្រុកភ្នំស្រុកទាំងមូល យើងខ្ញុំបានសួរ- សរសេរឡើងវិញទាំងអស់ ចាប់ពីទំព័រទី 8 នេះតទៅ ដើម្បីបញ្ជាក់- បន្ថែមពីសកម្មភាព ដែលពួកខ្មែរក្រហមបានប្រព្រឹត្ត [illegible] ព្រៃផ្សៃពេល- នោះ ៗ

ក្រោយថ្ងៃទី 17/4/1975 គឺនៅថ្ងៃបន្ទាប់ ស្រុកភូមិស្រុកព្រៃ ត្រូវបានដោយ ការៈស្រុកព្រៃ
ចំពោះ . ឃាត់ ប្រជាជនយោធាស្រុកនោះ សុខដុម ទី... ក្រុមភូមិភាគ ប្រមូលផ្តុំ
បានត្រឡប់ពីស្រុកបង្កើនរបបថ្មី ខ្មែរក្រហមដោយទោចក្រពាក ជាប្រយោជន៍បាននៅភ្នំ .
ស្រុកម្នាក់ឈ្មោះ វ៉ាត់ និងឈ្មោះ សៀម-សាន នៅភូមិត្រពាំងចំបក់ប្រយាធ ។
- កងខ្មែរក្រហមបានដល់ដំណើរ ព្រៃល្បាក់ ប្រាំមួយ កងពលសាត់ អ្នកខ្មែរក្រហមតាមផ្លូវជាតិ
លេខ 6 អមដងផ្លូវ មិនថា អ្នកខ្មែរក្រហមទាំងសងខាងកើតដល់ផង ដោយឡាកក
ព្រោះ សំអាត ពួក ភា ចក្រពត្តិ ខាង . លោក . ចេះ . ជា សង្គមរបស់យោធាឃាត់ -
អ្នកខ្មែរក្រហមតាមផ្លូវជាតិលេខ 6 នៅចំងាយប្រហែល ប៉ិទមឿល ពួកយោធា -
បានទទួលពាក្យថ្មី អ្នកខ្មែរក្រហមនៅបាកស្មើនឹងថា យើងខ្ញុំ បញ្ចាជ្ញខ្មែរក្រហមដល់
ខាងកើតភូមិបាល បានជួយ នាំបានសាលាស្រុក ដែលពួកថ្មី ចក្រពាល -
ប្រមូល ថាំ ទឹកដីស្រុកភូមិស្រុក ទោសយកទៅរៀន ស្រុកទៅភូមិគ្រោះ ស្រុកព្រះនេត្រ
ព្រះ ប្រហែល ២០០ នាក់ ដែលសុទ្ធតែជាពលបាលជាអម្ពិលទិស ។ ខ្មែរក្រហមតាម -
ផ្លូវជាតិលេខ ១៨ ព្រៃឈើ . ភូមិស្រុក យើងខ្ញុំបានបាក់ដល់កន្លែងត្រពាំងថ្ម ស្រុក
ដំណើរ ខាងត្បូងរបស់ ភូមិ ស្រុក . នៅចំងាយប្រហែល 6 គីឡូ ក្រុមបាន -
យោធាថ្មីចក្រពាបប្រជាការនៅភ្នំស្រុកត្រពាំងថ្ម ឃាត់ យើងខ្ញុំ អធិបតាក់ -
មិនតោយបាន ដោយគេប្រាប់ថា គេព្រោះសំអាត ពួក ល័ន . ណាល ។
យើងខ្ញុំ អធិបតាក់ ក៏ត្រឡប់ក្រោយវិញ បានប្រហែល ១០០ម៉ែត្រ ក្រោមដើម -
សរ ក៏ដើរវៀង ផ្ទះឡើង ទៅទិសខាងកើត និងខាងលិច ត្រង់វត្តដីឥដ្ឋ -
យើងនៅនឹងកន្លែងដើរ យើងខ្ញុំដឹងលំបាកខាងលិចផ្លូវ ពេលនោះ ខ្ញុំបាន -
បានឃើញ នៅស្រុកវត្តដីឥដ្ឋ យើងឃើញ យោធាទាំងសងខាងលិច រត់ប្រកាច -
ចិត្តព្រះដីស្ទួលយោធា ។ ក្រោយស្ងប់ស្ងាត់ឡើង យើងខ្ញុំ ទាំងគ្នា ជិះកង់ទៅ
ទៅកាន់ ភូមិគោកតាទេព . ដែលនៅខាងកើតផ្លូវលេខ ១៨ ប្រហែល
៥០០ ម៉ែត្រ ដើម្បីទៅសុំជ្រកយកបាយ ។ បន្ទាប់ពីបាយ ប្រយោធា -
នៅចំងាយប្រហែល ១១ ឬ ព្រះ ថ្មី ព្រះ ភ្នំឆ្នូតថ្មី យើងខ្ញុំ ទាំងគ្នា ជិះកង់ចូល
ទីរួមស្រុក ដោយបានការទទួលពាក្យពីយោធា យាមប្រជាការនៅភ្នំស្រុក
ត្រពាំងថ្ម ក៏ទួលទៅផ្ទះ លោក យ៉ៃ នៅភូមិបាត់ ព្រះ អធិបតី នាក់ ។ ចំណោះ
សារ . វ៉ាត់ ចែកទៅផ្ទះ របស់គាត់ នៅភូមិ កណ្តាលខាងកើត ស្រីព្រះលីក ។
- យើងខ្ញុំ ឡើងទៅលើផ្ទះ ឃា យ៉ា ក្រុមគ្រួសារ ឃា យ៉ា ក៏ចាត់ចែងរៀបចំបាយ
ដោយស្វាគមន៍ ផ្ទះ ស្រាប់ យើងខ្ញុំ ថា «ទទួលការពោលយកបញ្ចាំពីភូមិផ្លូវ៥ ប៉ុន្តែ -
ទើបឆ្លាំ ពួកគេព្រោះសំអាតទាំងអស់» ។ ឃា យ៉ា បានឱ្យយកស្រាប់យើងខ្ញុំថា៖
ក្រុមជនជាតិ គាត់ឈ្មោះ ធី - ពេជ្រ ចាក់ដោយដាវ ទទួលការបញ្ជានៅព្រៃភូមិ
ពេលនោះ មិនបានឃើញនាយការ ។ នៅយប់ថ្ងៃទី ២០ / ៤ / ១៩៧៥ .
ប្រជាជនដែលរស់នៅភូមិស្រុក ទាំងអស់ អ្នកណាបានចេញទៅ ព្រោះអាស់រៀប -
ចំ អធិបតី ចេញទៅភូមិ . នៅចំងាយប្រហែល ៤ គីឡូ ឆ្លងផុតទីប៉ប
ទទេ : ចេញ ពួកកងគោរព : ស្រុកចំណក ខ្មែរក្រហមទៅ នៅតាមផ្លូវជាតិ
នៅភាគភូមិកើតផ្ទះ ។

- នៅពេលបន្ទាប់មកខ្ញុំត្រូវ គេជម្លៀសពីភូមិ តាមបញ្ជារបស់អង្គការបោះ
ទ្រាំ ប្រកាសតាមវិទ្យុ យើងខ្ញុំ ពីរនាក់ត្រូវបានយោធា ដើរកាន់កាំភ្លើង
ទេ ដ៏ពិសេសយើងខ្ញុំ ចេញទៅ ក៏ដើរទៅចេញ ដោយទម្រាំ បាន
ដល់ទីត្រួ តាកែវ ចាប់ផ្ដើមតាមភូមិមួយសិប ឃុំ ស្រែ បន្ទាយ ក៏ចាប់ផ្ដើម
រស់ កាត់រំលងនោះ ឃុំភូមិ ចាកចេញពីភូមិដែលខ្ញុំប្រកាន់ ក្នុង
ហើយដែលក្ដា សំលៀកបំពាក់ ពេលនោះនៅទីនេះយើងខ្ញុំ ក៏ដឹងច្បាស់
បានភូមិ ឃុំ ជ្រោយបារ ខាងត្បូងដែរ បានសង្កាត់ ក្រោមដែលគេបង្គាប់ថា-
ម្នាក់ នោះ ក្នុងនោះការចាត់ចែងចេញពីទីតាំងមួយទៅ ខាងលិច
ភូមិប្រមាណ ៤ គីឡូម៉ែត្រ ដោយមានការ - ស្អប់ . ក៏ចាប់ផ្ដើមដែលកាំ
កាន់កាំភ្លើងដើរ ។ ទៅកាន់ភូមិ យើងខ្ញុំ ចេញ ។ ហើយ នៅពេល-
ចេញពីភូមិ តែងតាំងដើរ ខ្ញុំប្រាប់ឲ្យទៅលើ ចេញពីខ្ញុំ តាមសម័យ
ដឹងរបស់ ពីនេះ ចុះហើយ ហើយបានប្រាប់ថា ក្រោយមកទៀត នៅពេល
សំលាក់ត្រូវបានគេហៅថា ជនរងគ្រោះ ដែលនៅទីនោះ ខ្មែរក្រ
ហម (ខ្មាំង ក្បត់ហើយ) នៅពេលទៅស្រុក ខ្ញុំប្រាប់ថា ខ្ញុំបានឃើញ
ហើយនៅពេលនោះ ចាប់ផ្ដើម ។ ក្រោយពីត្រូវតាមដាន ពួកគេចាប់ផ្ដើម
ចាប់ផ្ដើម ចាកចេញ សំលាកបាក់របស់ហើយ ពេលយប់ ចាប់ផ្ដើម
ភូមិ ដែលកែវពួក ។ ស្អប់ពួកគេថា ការរស់នៅ ដែលពួកគេ ក្រហម
ពេលចេញពីភូមិ យើងខ្ញុំរស់នៅក្នុងតំបន់ ដែលនោះ ។ ចំពោះ
ភ្នាក់ងារ ដែលបានពីសម័យសាធារណរដ្ឋ ត្រូវពួកគេប្រកាសបិទពេល
ហៅ ហើយ ដើម្បីសម្លាប់ថា «ចោរ» នៅដីទា បានស្លាប់ (សុំ) ។
- ពេលបានមករស់នៅភូមិ អង្គការបានទៀតចាប់ផ្ដើមប្រមូល ហើយបាន
ប្រមូលក្រុម ប្រជាជនភូមិ គណៈឃុំ ដែលពេលនោះ គណៈឃុំ ឈ្មោះ តា ស្ងួំ ។
- ខ្ញុំ ស្ដាប់បញ្ជាថា ក្នុងតំបន់ដែល យើងខ្ញុំ រស់នៅបានពីរថ្ងៃ ៤ ពេល
ហើយបាន ទៅ ការប្រជុំធំ ក្រុមពួក និយាយថា ពួកយោធាបានយក
ទៅធ្វើការ នៅកន្លែង ចុះ ទៅទីតាំង នៅក្រោម ហើយគេ ចាប់ផ្ដើម
សិប និងបង្ហាញប្រាប់ ពួកអ្នកស្រែ ហើយ ពេលនោះ ត្រូវពួកគេ-
ហៅ ខ្ញុំ ស្ដាយ ពេញវិវាទ . ក្នុងនោះ ខ្ញុំ ស្ដាប់ឮរបស់ឈ្មោះ តាមរយៈ
តាមរយៈនេះ ចេញ ដែលយើងខ្ញុំ ស្គាល់ឈ្មោះ ដូចតទៅនេះ ៖
1- លោកវីរៈ ស៊ើយរ៉េ - ស៊ុំនា . ពូត្រូវនី ជាបេបញ្ជាការកងពលតូចវរសេនាធំ
២- លោក ៖ នុ ស៊ើយ សក . គង់ . ទៅ
3- លោក ៖ នុ ស៊ើយ ទោ . ស្វាយ . សាយ
4- លោក សុរ ស៊ើយ ទោ . ខោស . ភាឡុន
5- លោក សុរ ស៊ើយ ទោ . រិ . ឌុនឡើន .
6. លោក បេ ឃុំ ជ្រោយបារ ឈុន . ហ៊ិន
ក្រៅពីនេះ ក៏នៅមាន គណៈមេ ឃុំ ថ្មីៗ ស្រុក ខ្មែរ ក្រហម និងប្រជាជនក្នុង
ភូមិ ចាប់ផ្ដើម ដែលពួក យោធា ហៅនៅស្រុក ហើយត្រូវពួកគេ ហៅ
ប្រើ ពេល ១០ នាក់ ដូច ដែល ។ ក្នុងការស្លាប់ប្រជាជនក្នុងតាមភូមិ ពេលនោះ

នាពេលនឹងបាប់ ដោយខ្មែរក្រហមដឹកនាំ តាយករបាន - តាយករបានរដ្ឋ-
ព្រហ្មភ័យ នាំបាក់គោរពតែវ៉ាទាល ក៏ខ្វល់ដោយខ្មែរ ដោយបាប់នឹងប្រមូលលោក
ររងសេដ្ឋីយ៍ពោ ឡាយ. ល្អប គ្មានតាំងប្រុសកាយព្រៃយាល ចំនួនជាក្នុងទៅជាប់
ម៉ឺនមោះ ឡាយ. សារ៉ន គ្រោយពីពួកវា សម្លាប់ទាំងឡាយ ឡាយ. សារ៉ន ល្អនិង
ក្តុចតៃ្រ ដិតតោះ ពេកខ្លះ ប្រជាពលរដ្ឋជាទៅឃ្លាំង ជួប ក៏ត់ដាយ
ពោយ សាច់ញាតិ បងប្អូនជំទាំង បងប្អូន ការទៅកំបាំងប្រតិបត្តិសឹករង្វេត-
ប្រជាយមានជីវ៉ា ជ័ក្ខក ការ ។

- យើងខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ជូនថែមទៀតៈ ចាប់ពីថ្ងៃទី 17/4/1975 មក ពួកបក្ខការក្រុម
ប្រកាសដោយ បក្ខការទំង និងប្រជាពលរដ្ឋប្រមូល ការក្រប់ក្នុងជបជាគ្នាជយើង
ដឹកទៅប្រគល់ជូន បក្ខការទៅការង្វែក ក្នុងស្រុក និងឈា ពាក់ការពិត បក្ខការ
បកយើងពេ ខ្លួនសកុលគ្រប់ ខ្លួនឯង ។ ការពិតប្រមូលគ្មានខបប់ពោះជើង គ្រប់ក្នុង
បក្ខការ ពេ-បកាប្រពៅ ដឹកចេញពីផ្ទះបងស្រុក ទៅតាមខេត្តភូមិ មានជីយបំពេញ
ជំនឹងជា ទុកចោលអីណាបទ ។
- ក្នុងការដែលពួកបក្ខការគ្រប់គ្រងស្រុកខ្មែរ គ្មានប្រយោល ខ្លួនរសាក្សាត់
ពួកនេះ គ្មាន ររងអាត្មា តាយករបាន ដែលពួកគេប្រមូលឱ្យទៅក្បៀន ក្នុងគ្រោះ-
ក៏គ្រោះ វិលតែខ្លួនបងកម្ពុជាជុំគ្នា ប្រទេសវៀត ។ ដោយខ្មែរក្រហមប្រជាពលរដ្ឋ-
ដែលប្រកាបររបរលក់ដូរ គ្រប់ ភូមិភាគ ក្រៀមក្រោមកាទៅភ្នាក់ឈាទៅ ជំនួន ខ្មែរ
ពីបររងអាត្មា បកក្តុបវៀត ការនេះ កីឡានការគ្រប់បញ្ជៀនជនជំនិះ ដែលពួក
គេជាក់ទុកជាជាពួកកាយខ្លួន. សកីកបមិប្រតិកិរិយា មកពោះព្រះសង្ឃគ្រប់ពីនា-
ពៅថ្ងៃទី 21/4/1975 គ្រប់បង្ហាញព្រះវិហារ សាលាក សិក្សាបរ ជិតជិតមិន គ្រោះបក្ខការ-
ជាក់ទុកជាភិក្ខុ ឡើងសង្គម ។
- គ្រោយពេលព្រះសង្ឃគ្រប់គ្រង ក្នុងស្រុក សាលាក សិក្សាបាន ទើបបានបង្ហាញ
ជំលោះជើងនិង កំពោតសំគាល់ ការដែលធ្វើ ខ្លួនសេរីយ លាន គ្មានប្រកាសកាប-
ទីឡើង «ពួកបដិវត្តន៍ សាសនា» ព្រួកដែលនេះ ។
- ជាងនេះទៀត ខ្ញុំសូមសារភាពបញ្ជាក់ បន្ថែមពីសកលភាព ប្រល័យពូជសាសន៍នេះ
ផងដែរ ចាប់ពីថ្ងៃទី 17/4/1975 មករហូតដល់ខែ០១ឆ្នាំ១៩៧៩ ដែលពួកបក្ខការ
ចាប់ផ្តើមគ្រប់គ្រងដោយសាបចិត្ត ។ល។ ហើយ បក្ខប្រជាជនកម្ពុជាប្រជាជនពេល-
នោះ កៈសម្លាប់ជាតិកំរ ប្រជើតឡើងដោយ ការលើបចេញឱ្យចូលធា-ខេត្ត-
តាយករបាន - បៃលិន - ប៉ៃលិន - សេ - ទី - ទោ. ពិធិលួកកសិល្បបរបាការ៉ា
គ្មាន ប្រយោជន៍កឡើត សម្លាប់ដោយខ្លះ ក្រិសច ព្រោះក្រោយពេលនោះពាក-
ខ្មែរក្រហម ជើសរើសភិក្ខុវ បង្កើតបង្កើតសាប់ប៉ីកិច្ច ដោយរក្សើជាំគ្រប់
កាវបង្កើតប្រយោ្យ បានបួលពីខ្លួន សាប្រាប់ផ្ញើជាំគ្រប់ ជិតកប្រជាកែលលើ-
ដំបី ភិក្ខុ ភាកបួល - ដុះក្កត - បោះប - គ្រូនចាំ - ទំហំបួលបោតការបាបក-
ក្រះជីវិតជាតិ - ស្រុក - ប្រជាក - សាជ្រុក - ព្រៃ - បង្កើតជាដើម ។ ប្រមើលដីបង-
ព្រាន លើ គ្រប់ការជាំពោញ គ្រប់ យកការសាលទៅខ្លួនពោះជាប្តូរប្រជាកែ-
ដែល ~~[illegible]~~ ភាគជើងព្រាន ក្នុងសាលាប្អូនដីប្រាន ក៏ប្រមិស្តើន...
ពីរគ្រប់ជុំលោះ ៗ

- ក្រុមនេះ ពួកគេ ចាប់ផ្ដើម ប្រើប្រាស់ [illegible] ស.ហ.ស-ភា [illegible] ពួកគេ-
[illegible] ពេល [illegible] ទៅវិញ [illegible]
[illegible] សេចក្ដី [illegible]
[illegible] «AN°5» [illegible]-
[illegible] ។
- ចាប់ពីដើមឆ្នាំ ១៩៧៧ ក្រោយ [illegible] - [illegible]
សម្លាប់ [illegible] (សម្លាប់ [illegible]
[illegible]) [illegible] - [illegible]
[illegible] (ក.ពុ.ជ) [illegible]
[illegible]
សម្លាប់ [illegible]
[illegible] សម្លាប់ [illegible] ។
- [illegible]
[illegible]
[illegible] ។
- [illegible]
[illegible]
([illegible]) [illegible] «[illegible]» [illegible]
[illegible] ។ [illegible]
[illegible] ។ [illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible] ។
[illegible]
[illegible]
1- លោក [illegible] [illegible]
[illegible]-
[illegible]
[illegible] ([illegible]) [illegible]-
[illegible]
[illegible] ។ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]-
[illegible] ១៩៧៧ [illegible]
[illegible]
[illegible] ។

- លោកថៅកែ · សារុន អ្នកបញ្ចាំងបំប្លែងភាពយន្ត ស្លាប់នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យព្រះ

- អ្នកស្រី ភួង · ស្តា ការិយាល័យភាពយន្ត ៥៦៦ — 〃 — 〃 —

- កញ្ញា · ទេព · ស៊ីណា - កញ្ញា · ទេព · សាម៉ែត (ស្លាប់នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យព្រះកេតុមាលា)

- លោក ទេព · ចាន់សារ (មន្ត្រីប៉ារីសពេទ្យ) ស្លាប់ដោយខ្វះគ្រូពេទ្យនិងថ្នាំព្យាបាលនៅ

ក្នុងឆ្នាំនេះក៏នៅមានមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ សេនាធិការរដ្ឋាភិបាល ដែលបានទៅបម្រើនៅ

ក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ដែលជាប់ព័ត៌មានកម្ពុជា គឺ

· ឯកឧត្តម · ឆ្វាង · ឆាន ~~សម្រាប់~~ ដែលបាននៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យព្រះកេតុមាលា បន្ទាប់មក

— 〃 — · ឌួង · ប្រុស៊ីន ~~សម្រាប់~~ ដែលបានរស់នៅក្នុងពេល យុគមហន្តរាយ

— — 〃 — ស៊ូ · ខាន ~~សម្រាប់~~ ដែលបានរស់នៅក្នុងប្រទេសបារាំង ឃុំ ភូមិ

លោក · ស្វាយ · តាំង (អ្នកនិពន្ធ) ~~សម្រាប់~~ ដែលបានរស់នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យព្រះកេតុមាលា

— 〃 — ទាយ · ស (កាសែតប្រជាជន) —〃— 〃 — 〃 — 〃 — 〃 —

- ឯកឧត្តម · ខេមរលោក ផាន់ពៅ បានធ្វើការនៅសាលា ក្នុងខ្លួនកាត់ក្រសួងការបរទេស

និងផ្នែកព័ត៌មាន ការបកប្រែ បញ្ជូនបន្ត ព្រមទាំងជំនួយការ ដែលរស់រានមានជីវិត

ការងាររបស់រដ្ឋាភិបាលសម័យនោះ ។

- ចំណែក អ្នកដែលបានចូលរួមនៅក្នុងក្រសួងព័ត៌មាន ជាអ្នកប្រាជ្ញជាន់ខ្ពស់

ក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមាន ~~ការងារ~~ ក្នុងក្រសួងព័ត៌មាន ដូចជាឈ្មោះតទៅនេះ៖

- ឯកឧត្តម · ឌិន · សៅរិទ្ធ ចុះ មន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម ·

aoul Jennar

— — 〃 — ឌី · ក្រៅវង្សាយ អ្នកប្រាជ្ញ (រដ្ឋលេខាធិការ (ក្រសួងព្រះរាជវាំង)

— — 〃 — ពៅ · ឌួរ ព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ព្រះមហាក្សត្រ

— — 〃 — ជីវ័ន · ត្រាវុធ ~~[illegible]~~ រដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងព័ត៌មាន ឆ្នាំ 1972

— — 〃 — ជំរឿន · ឌុំរឿន មន្ត្រីការទូត ·

— 〃 — ជី · ស៊ុត ~~[illegible]~~ មន្ត្រីនាយកដ្ឋានសាធារណការ

— 〃 — ធី · យ៉ាន់ ~~[illegible]~~ — 〃 — 〃 — ជាការងារក្នុងពេលនោះ

ជាច្រើនទៀតនៅមាន មន្ត្រីរាជការជាច្រើនទៀត ពីសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម។

ស្លាប់ក្នុងរបបប៉ុលពត ដែលខ្ញុំមិនបាន ចងចាំឈ្មោះទាំងអស់

ជាពិសេសគឺ ក្នុងពេលដែលមានការជម្លៀសប្រជាជនចេញពីទីក្រុងភ្នំពេញ ឆ្នាំ១៩៧៥

ដែលខ្ញុំ ... ក្នុងសម័យនោះ ... ២០ ...

... ក្នុង ... ដែលបានធ្វើការក្នុងប្រទេស ·

... ដែលនៅក្នុង ... នោះបាន ...

... ពេលនោះ ការងាររដ្ឋាភិបាល ... ដើម្បីអ្នក.

ស្លាប់ទៅ ... រស់នៅ ... ។

ធ្វើនៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យព្រះកេតុមាលា ថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៧៣

ហត្ថលេខា

13 pages.

ស៊ិន · ថុនិន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតផ្ទាល់ដៃ

ខ្ញុំបាទឈ្មោះ សួន អ៊ុន អាយុ ៥៨ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិត្រពាំងថ្មកណ្ដាល ឃុំប៉ោយចារ ស្រុកភ្នំស្រុក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។

សូមគោរពជូន

លោកនាយកសមាគមអ្នកនិពន្ធខ្មែរទីស្នាក់ការវត្តបទុមវតីរាជធានីភ្នំពេញ ។

កម្មវត្ថុៈ សំណើជូនជីវប្រវត្តិរបស់សមមិត្តរស់ ញឹម អនុប្រធានគណប្រធានរដ្ឋនិងជាគណភូមិភាគពាយ័ព្យសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។

ន័យដូចបានចែងក្នុងកម្មវត្ថុជំរាបជូនខាងលើ ខ្ញុំបាទសូមជំរាបជូនលោកនាយកមេត្តាជ្រាបថាៈ ខ្ញុំបាទបានអានទស្សនាវដ្ដីស្វែងរកការពិតជាច្រើនលេខ ប៉ុន្តែពុំដែលបានជួបប្រទះពីប្រវត្តិរបស់គណភូមិភាគពាយ័ព្យឈ្មោះរស់ ញឹម ដែលគ្រប់គ្រងភូមិភាគនេះចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧៥មកសោះ ទើបខ្ញុំបានដាច់ចិត្តសរសេរមកជូនលោកនាយករក្សាទុកជាឯកសារ ។ ដោយខ្ញុំបាទបានអានទស្សនាវដ្ដីស្វែងរកការពិតលេខ៤១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៣ ទំព័រទី១៣ត្រង់សេចក្ដីជូនដំណឹងរបស់សមាគមអ្នកនិពន្ធខ្មែរ ។

លោកនាយកជាទីគោរព! បន្ដពីប្រវត្តិរូបសមមិត្តអនុប្រធានគណប្រធានរដ្ឋ ខ្ញុំបាទសរសេរបន្តពី អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ក្នុងស្រុកភ្នំស្រុក ដែលរូបខ្ញុំបាទផ្ទាល់បានទទួលរងគ្រោះក៏ដូចប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាននិងប្រជាពលរដ្ឋជម្លៀសពីភ្នំពេញ មករស់នៅស្រុកនេះក្នុងសម័យ៣ឆ្នាំ ៨ខែ ២០ថ្ងៃ ដងដែរ ។ ប្រសិនសំណេរខ្ញុំបាទអាចយកជាការបាន សូមលោកនាយកមេត្តាទាកទងមកខ្ញុំបាទតាម លេខទូរស័ព្ទលេខ ០១២ ៦២ ១៤ ៦៨ ហើយពីងម្ចាស់ទូរស័ព្ទនេះអោយមកហៅខ្ញុំបានខ្ញុំបាទនិងទៅជួបលោកនាយករាល់ពេលដែលលោកទូរស័ព្ទហៅខ្ញុំបាទ ។ ម្យ៉ាងទៀតប្រសិនខ្ញុំបាទ មានលទ្ធភាពខ្ញុំបាទនឹងឆ្លៀតសរសេរឯកសារស្រាវជ្រាវពីការស្ទូសំណណអោយក្លាយជាប្រាក់ស្ទូរបស់ដាយ៉ា (ចក់) ដែលមានក្នុងសម័យសៀមត្រួតត្រាខេត្តបាត់ដំបង ។

អាស្រ័យដូចខ្ញុំបាទបានជំរាបជូនខាងលើ សូមលោកនាយកមេត្តាអាធ្យាស្រ័យនូវសំណេរសាកល្បងលើកដំបូងដោយអនុគ្រោះ ។

សូមលោកនាយកសមាគមអ្នកនិពន្ធខ្មែរមេត្តាទទួលនូវការគោរពយ៉ាងជ្រាលជ្រៅពីខ្ញុំបាទ ។

ភូមិត្រពាំងថ្មកណ្តាល ថ្ងៃទី២៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៣

ហត្ថលេខា

សួន អ៊ុន

ជីវប្រវត្តិរបស់សមមិត្តរស់ ញឹម

សមមិត្ត រស់ ញឹម កើតនៅភូមិរោគ ឃុំស្ពានស្រែង ស្រុកទឹកជោរ ខែត្របាត់ដំបង (បច្ចុប្បន្នភូមិរោគនៅក្នុងឃុំស្ពានស្រែង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ) ម្ដាយឈ្មោះសារ៉ាយអ៊ុក (អ្នកចម្រៀងអាយៃ) ដ៏ល្បីក្នុងស្រុកទឹកជោរ ពេលនោះឪពុកមិនស្គាល់ ។ អាយុបាន០៣ឆ្នាំ ឈ្មោះមូល មឿយ យាយមិត្តយកមកចិញ្ចឹមជាកូន នៅភូមិត្រាង ឃុំស្រះជីក ស្រុកទឹកជោរ ខេត្តបាត់ដំបងបច្ចុប្បន្ន ភូមិត្រាងនៅក្នុងឃុំភ្នំដី ស្រុកភ្នំស្រុក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។ ពេលយកមកចិញ្ចឹមតាមឿយ យាយមិត្តបានដាក់ឈ្មោះអ៊ុន អោយប្រកបនិងកូនប្រុសរបស់គាត់ឈ្មោះ អោ ១ ឈ្មោះ អឿ ១ ។ អាយុប្រហែល៨ឆ្នាំ ឪពុកម្ដាយចិញ្ចឹមបានយកទៅទុកអោយរៀនសូត្រអក្សរសាស្ត្រជាតិក្នុងសំណាក់លោកគ្រូចៅអធិការវត្តវិសេសសមុនីបូព៌ាព្រះនាមម៉ៅ ក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំ ចេះសរសេរនិងអានសាស្ត្រាក៏ចូលបួសជាសាមណេរ លុះគ្រប់អាយុ២១ឆ្នាំក៏បំពេញជាភិក្ខុភាវៈក្នុងសំណាក់ព្រះតេជព្រះគុណម៉ៅ រយៈពេល៣វស្សា ក៏លាលោកគ្រូចៅអធិការ ចាកសិក្ខាបទ ។ ពេលថ្វាយបង្គំលាលោកគ្រូចៅអធិការនិងឪពុកម្ដាយចិញ្ចឹមទៅធ្វើខ្មែរឥស្សរៈ លោកគ្រូប្រាប់ថា អន្ទិតឯងចេញទៅថ្ងៃនេះបានធ្វើធំហើយ ។ បន្ទាប់ពីប្រទេសជាតិបានឯករាជ្យឆ្នាំ១៩៥៣ ឈ្មោះអ៊ុនក៏ដូចឈ្មោះថា (មូល សម្បត្តិ) បម្រើនយោបាយខ្មែរសេរីជាមួយឡឹក សំអឿន ហៅផ្កាយ ព្រឹក និង គង់ នៅ ពេលនោះរាជរដ្ឋាភិបាលប្រកាសកាត់តម្លៃខ្លួនជាច្រើនសែនរៀនប្រសិនអ្នកណាកាត់ក្បាលឈ្មោះអ៊ុន ហៅមូល សម្បត្តិឬមឿន បាន ។

ក្រោយពីរាជរដ្ឋាភិបាលសង្គមរាស្ត្រនិយមបង្ក្រាបចលនាខ្មែរសេរីបានក្នុងឆ្នាំ១៩៦៣ មូល សម្បត្តិក៏ចូលទៅរៀនសូត្រនៅប្រទេសយួនខាងជើងក្រោយមកក៏ត្រឡប់មកធ្វើមេខ្មែរក្រហមនៅសំឡូត ដូរឈ្មោះពីមូល សម្បត្តិទៅឈ្មោះរស់ ញឹម ហើយធ្វើជាមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមក្នុងខេត្តបាត់ដំបងរហូតរំដោះនៅឆ្នាំ១៩៧៥ ចូលរួមក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យមានតួនាទីជាគណៈភូមិភាគពាយ័ព្យនិងជាអនុប្រធានគណៈប្រធានរដ្ឋបន្ទាប់ពីសមមិត្តខៀវ សំផន ។

ក្រោយថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ស្រុកភ្នំស្រុកស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ទី៥នៃភូមិភាគពាយ័ព្យទិស ដែលគណៈតំបន់៥ឈ្មោះសមមិត្តហ៊ីង ទីចាត់ការគណៈតំបន់នៅទីរួមស្រុកសិរីសោភ័ណ ។ ស្រុកចំណុះតំបន់ទី៥គឺភ្នំស្រុក ព្រះនេត្រព្រះ ថ្មពួក សិរីសោភ័ណ និងស្រុកអូរជ្រៅ ។ ស្រុកភ្នំស្រុកមានឃុំចំណុះចំនួន៥ឃុំ គឺប៉ោយចារ ស្រះជីក ស្ពានស្រែង ណាំតៅ និង

ឃុំពន្លៃ ។ គ្រប់ឃុំទាំង៥ក្រោយថ្ងៃ១៧ មេសា ឆ្នាំ១៩៧៥គ្រប់គ្រងដោយគណៈស្រុកឈ្មោះ យ៉ែម ហាត់ និងគ្រប់ឃុំគ្រប់គ្រងដោយគណៈឃុំមកពីតំបន់រំដោះ (បេងបត់) ក្នុងស្រុកស្រីស្នំ ខេត្តសៀមរាប ។ ក្នុងការគ្រប់គ្រងតាមឃុំក្នុងស្រុក គណៈឃុំនីមួយៗរៀបចំចងក្រងជាក្រុមសាមគ្គីប្រហែលពីរខែ មានការបញ្ជូនប្រជាពលរដ្ឋពីភ្នំពេញរាប់ពាន់គ្រួសារ ចូលមកកាន់ស្រុកភ្នំស្រុក ហើយគណៈស្រុក យ៉ែប ហាត់បែងចែកតាមឃុំក្នុងនៅឃុំនីមួយៗទទួលបន្ទុកមិនតិចជាង ២០០គ្រួសារ ។ នៅពេលប្រជាពលរដ្ឋភ្នំពេញមករស់នៅក្នុងឃុំ គណៈឃុំបានចាត់ចែងអោយរស់នៅជាមួយប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋានខ្លះមួយចំនួនធំអោយរស់នៅតាមដងស្ទឹងឬព្រៃចម្ការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន ។ ពេលនោះរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបែងចែកប្រជាពលរដ្ឋជាបីប្រភេទ គឺអ្នករំដោះចាស់ អ្នកមូលដ្ឋាន និង អ្នកជម្លៀសឬប្រជាជនថ្មី ។ នៅពេលប្រជាជនថ្មីរៀបចំជម្រកស្នាក់នៅស្រួលបួលហើយ ការហូបចុកជាឯកជន ដោយមានការចែកអង្ករក្នុងម្នាក់ៗ២កំប៉ុងរាល់ថ្ងៃមិនថាអ្នករំដោះចាស់ អ្នកមូលដ្ឋានឬអ្នកជម្លៀសឡើយ ។ ចំពោះភារកិច្ចប្រជាពលរដ្ឋត្រូវបានអង្គការបែងចែកជាក្រុមវ័យកណ្តាល វ័យចាស់ យុវជន យុវនារី កុមារា កុមារី ។ ចំពោះវ័យចាស់ប្រុសធ្វើចម្ការ ដាំថ្នាំជក់ ដាំដំឡូងមី វ័យចាស់ស្រីមើលថែចៅ ឬដាក់បាយជ្រូករួមក្នុងភូមិ វ័យកណ្តាលប្រុសកាន់គោក្របីភ្ជួររាស់ វ័យកណ្តាលស្រីដកស្ទូង កាស់ចម្ការរួមតាមភូមិ យុវជន នារីមូលដ្ឋានត្រូវបានអង្គការចាត់តាំងជាយោធា កងឈ្លប ពេទ្យ នារីសេនាជន តាមអង្គភាពរំដោះចាស់ឬនៅប្រចាំតាមមូលដ្ឋាន ។ ចំពោះយុវជន-នារី អ្នកជម្លៀសត្រូវបានអង្គការបំបែកពីក្រុមគ្រួសារបញ្ចូលក្នុងចល័តតំបន់ ។ ចំពោះកុមារា កុមារី របបនេះបានជ្រើសរើសអ្នកមូលដ្ឋានដែលចេះអក្សរសាស្ត្រដឹកនាំជញ្ជូនជីអាចម៍គោ កាប់ដើមទន្ទ្រានខេត្ត និងបង្រៀនអក្សរសាស្ត្របន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ។

នៅដើមឆ្នាំ១៩៧៦ របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យបានផ្លាស់ប្តូរការគ្រប់គ្រងពីឃុំដែលមានគណៈឃុំដាក់ទិសឬដាក់ផែនការអោយមេភូមិៗដាក់ទិសអោយប្រធានក្រុមទៅជាសហករណ៍ក្នុងឃុំនីមួយៗចែកជាបីឬពីរសហករណ៍ដូច្នេះអ្នកគ្រប់គ្រងជាប្រធានសហករណ៍ឬគណៈសហករណ៍ ។ សហករណ៍នីមួយៗមានប្រធានកងធំ កងតូច សំរាប់ចាត់ចែងផែនការដែលអង្គការដាក់ទិស ។ ចំពោះការហូបចុកគឺហូបរួមតាមកងធំដោយមានរោងបាយរួមតាមភូមិ និងមានសេដ្ឋកិច្ច (ចុងភៅ) សំរាប់ដាំស្លមួយថ្ងៃពីរពេល របបអង្ករក្នុងម្នាក់ៗ២កំប៉ុង មួយកំប៉ុងកន្លះឬមួយកំប៉ុងទៅតាមលទ្ធភាពសហករណ៍នីមួយៗដោះស្រាយបាន ។ ដោយឡែកចំពោះកងចល័តឬមុខសញ្ញាផ្សេងៗ

ដែលប្រមូលផ្តុំកម្លាំងពលកម្មច្រើនក៏ដាក់អោយហូបរួមតាមមុខសញ្ញាផងដែរ ។ ចំពោះផលដំណាំផ្សេងៗត្រូវដាក់រួមក្នុងជង្រុករួមហើយបែងចែកក្នុងសហករណ៍ដោយម្ចាស់ការ ។ រីឯកងចល័តប្រមុខព្រួញក្រៅសហករណ៍ត្រូវការគ្រឿងហូបចុកត្រូវដោះស្រាយពីគណៈសហករណ៍ ។

នៅឆ្នាំ១៩៧៦នេះក៏មានបើកមហាសន្និបាតតំបន់៥ ប្រព្រឹត្តឡើងនៅរោងសន្និបាតដែលរើរុះកុដិសាលាសាលារៀនហើយសង់នៅក្នុងបរិវេណវត្តជ័យឧត្តមក្នុងឃុំស្រះជីកលើខ្នងឃូខាងកើតព្រះវិហារចាស់ មហាសន្និបាតនេះស្ថិតក្រោមអធិបតីភាពសមមិត្តហ៊ីងគណៈតំបន់៥និងមានការចូលរួមពីគណៈស្រុកចំណុះតំបន់៥ និងគណៈសហករណ៍ក្នុងតំបន់៥ ប្រធានបទ (ការបង្កបង្កើនផលស្រូវ) មហាសន្និបាតនេះធ្វើ២ថ្ងៃពេលយប់មានសិល្បៈតំបន់៥សំដែងរឿង(គំរូវីរភាពយុទ្ធមិត្តដាំ ដេង) ។

នៅរវាងខែឧសភាឆ្នាំ១៩៧៦នេះ ក៏មានផែនការលើកអាងត្រពាំងថ្មតាមលំនាំផ្លូវបូរាណពីព្រំប្រទល់ដែនថៃទៅកាន់ប្រាសាទអង្គរវត្តផងដែរ ។

ការលើកអាងត្រពាំងថ្មអង្គការតំបន់៥បានប្រមូលផ្តុំយុវជន យុវនារីពីគ្រប់ស្រុកទាំងអស់ចំណុះតំបន់ចំនួនប្រមាណ៧០០០នាក់ ក្រោមមេបញ្ជាការជាសមាជិកតំបន់ឈ្មោះវ៉ាល់ (ហៅតាវាល់) និងមានគណៈបញ្ជាការជាប្រធានវរសេនាធំ វរសេនាតូច កងធំ កងតូច ប្រធានក្រុម ក្តាប់កម្លាំងចល័ត ភាគច្រើនប្រធានវរសេនាធំ វរសេនាតូច និង កងធំជាយោធាទទួលខុសត្រូវដោយឡែកប្រធានកងតូចនិងប្រធានក្រុមជាអ្នកមូលដ្ឋាន ។

អាងទឹកត្រពាំងថ្មត្រូវបានកងចល័តតំបន់លើកដីចាក់បំពេញលើខ្នងថ្នល់បូរាណពីទំនប់ជ្រៃខាងកើតភូមិពន្លៃប្រហែល៣គីឡូម៉ែត្រ ត្រង់ទំនប់ជ្រៃមានដាក់លូមុខ 0.80m បន្តមកកើតមានស្ពានសំរាប់បញ្ចេញទឹកហៅស្ពានទី៣ និងស្ពានទី២ នៅចន្លោះស្ពានទាំងពីរនេះមានដាក់លូពីរកន្លែងគឺលូកំពង់ធំនិងលូស្នួលនៅជាប់ស្ពានទី២នេះមានស្ពានបូរាណរៀបនិងដុំថ្មបាយក្រៀមប្រវែងប្រហែល១០០ម៉ែត្រត្រូវបានកងចល័តរើទម្លាក់ក្នុងត្រពាំងស្ពានបូរាណនេះឈ្មោះ (ស្ពានរៀប) ចម្ងាយពីស្ពានរៀបមកកើតប្រហែល២គីឡូម៉ែត្រមានស្ពានទី១នៅចន្លោះស្ពានទី២មកស្ពានទី១មានលូមួយកន្លែងឈ្មោះលូដើមពុទ្រា លូនេះអាចបញ្ចេញទឹកបានរហូតដល់អស់ទឹកក្នុងអាង ខាងកើតស្ពានទី១ប្រហែល១០០ម៉ែត្រទើបលើកបត់ទៅជើងកាត់តាមវាលស្រែតម្រង់ទៅខាងលិចភូមិសំបួរនិងភូមិពង្រ ចុងទំនប់ត្រូវបានបញ្ចប់ត្រង់ត្រពាំងស្នួលខាងជើង ។ មួយខ្សែទៀតចាប់លើកពីភូមិកុងសៀមទៅកាន់ភ្នំកូនខ្លែងប្រវែង៥គីឡូម៉ែត្រ ។

អំពីការប្រើប្រាស់កម្លាំងលើកអាងត្រពាំងថ្ម

ការលើកអាងទឹកនេះអង្គការដាក់ទិសក្នុងម្នាក់ៗលើកអោយបាន៣ម៉ែត្រគីបម្នាក់ៗ ត្រូវតែលើកដើម្បីសម្រេចតាមផែនការអង្គការដាក់ចុះ បើក្រុមណាលើកបានសម្រេចតាមផែនការហើយនៅសល់ពេល លើកបន្ថែមដោយអង្គការដាក់ទិសបន្ថែមទៀត ។ ការលើកអាងនេះ របបហូបចុកក្នុងម្នាក់ៗបីកំប៉ុង ហូបរួមតាមកងធំ ។ កិច្ចអនុវត្តច្រើនមានបាតុភាពពីយុវជន-នារី ជាកូនចៅអ្នកជម្លៀសដែលពុំធ្លាប់លត់ដំធ្វើការងារកសិកម្ម បាតុភាពទាំងនោះមានពាក្យថា "ធ្វើស្រែនឹងទឹកហូបបាយ ធ្វើស្រែនឹងទំនប់ប្រឡាយហូបបបរ" ។ នៅពេលលើកចាក់បំពេញលើខ្នងថ្នល់បូរាណចាប់ពីខាងលិចលូទំនប់ជ្រៃ រហូតដល់ស្ពានទី១ហើយបត់ទៅជើងដល់ខាងជើងត្រពាំងស្នួង រយៈពេលជាងមួយខែ អង្គការលើកទិសខ្សែត្រៀមទី២ ចាប់ពីកុងសៀមទៅកាន់ភ្នំកូនខ្វែង ។ ខ្សែត្រៀមទី២នេះអង្គការបង្ខំអោយលើកទាំងថ្ងៃទាំងយប់ដោះស្រាយតែបាយហូប ទឹកផឹកត្រូវបានអង្គការដឹកដោយឡានពីស៊ីងស្ពានស្រែងយកទៅចែកបានផឹកដោយវេទនាបំផុត ចំពោះទឹកងូតត្រូវបានអង្គការខោអាវខ្មៅបង្អត់ចំនួន៧ថ្ងៃ ជាមូលហេតុធ្វើអោយកងចល័តឈឺនិងស្លាប់យ៉ាងច្រើននិងដោយមូលហេតុបាតុភាពផងដែរ ។ ដោយឡែកក្នុងយុទ្ធនាការនេះមានក្រុមជាងតំបន់ធ្វើស្ពាននិងលូដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ដែលប្រធានជាងតំបន់ឈ្មោះជាងមុង ។

ការលើកអាងនេះបានចំណាយជីវិតយុវជន-នារីដោយបាតុភាព ដោយជម្ងឺខ្វះថ្នាំសង្កូវធ្វើការបាក់កម្លាំងអស់ប្រហែល៣០០នាក់ ។ ក្រោយពីបញ្ចប់ការលើកអាងត្រពាំងថ្ម អង្គការខោអាវខ្មៅបានលើកផែនការលើកអាងតាមទម្រង់ថ្នល់បុរាណចាប់ពីស្ពានបុរាណធ្វើពីដុំថ្មបាយក្រៀម (ឈ្មោះស្ពានក្មេង) នៅស្លាតល្អ ។ អាងទឹកនេះមានប្រវែង៦គីឡូម៉ែត្រ គិតត្រឹមស្ពានបុរាណកាត់ស៊ីងស្ពានស្រែងបំរើសេចក្តីត្រូវការកសិករក្នុងឃុំស្ពានស្រែងស្រុកភ្នំស្រុក ឃុំទឹកជោរ ឃុំភ្នំលៀបស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ប៉ុន្តែពុំបានសមតាមសេចក្តីត្រូវការទឹករបស់កសិករតាមបណ្តាឃុំខាងលើទេ ព្រោះទ្វារទឹកដែលបានធ្វើពីបេតុងពុំមានទ្វារបើកបិទ ។

ចំពោះអាងត្រពាំងថ្មមានប្រវែងពីកើតទៅលិចប្រហែល៩គីឡូម៉ែត្រ ពីត្បូងទៅជើងដល់ភ្នំកូនខ្វែងប្រហែល១១គីឡូម៉ែត្រ អាចផ្ទុកទឹកបានរាប់លានម៉ែត្រគីបបម្រើអោយសេចក្តីត្រូវការកសិករពីរស្រុកគឺភ្នំស្រុកនិងព្រះនេត្រព្រះ ។

នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៦និងដើមឆ្នាំ១៩៧៧ មានផ្លាស់មេដឹកនាំភូមិភាគ គណៈតំបន់គណៈស្រុកដោយអង្គការថ្នាក់លើចោទចោទ (ក្បត់) ហើយបោសសំអាតគណៈដឹកនាំខាងលើរហូតដល់មេជាង

តំបន់ឈ្មោះមុងផងដែរ ។ ដោយមូលហេតុនេះទើបស្ពានធ្វើពីបេតុងត្រូវខកខានពុំបានរួចទាំងស្ពានអាងត្រពាំងថ្ម និងអាងស្ពានស្រែង ។

ចំពោះគណសហករណ៍តាមបណ្ដាឃុំក្នុងស្រុកភ្នំស្រុក ពុំបានបោសសំអាតទេ បន្ដដឹកនាំក្រោមការចាត់ចែងរបស់គណតំបន់ថ្មីឈ្មោះមិត្ត រន ដោយឡែកគណៈស្រុកភ្នំស្រុក ខ្ញុំបាទពុំបានបញ្ជាក់ឈ្មោះបាន ដោយខ្ញុំបាទជាទាសកសិករស្គាល់មិនទាន់ ព្រោះពេលគណៈសហករណ៍ប្រជុំពេលយប់ប្រាប់ថាគណៈស្រុកក្បត់ជាបន្ដបន្ទាប់ ។

នៅខែមីនាឆ្នាំ១៩៧៧ អង្គការបានដាក់ទិសគ្រប់សហករណ៍ក្នុងស្រុកភ្នំស្រុករៀបចំកម្លាំងវ័យកណ្ដាលមួយសហករណ៍១កងធំ ដើម្បីលើកបន្ថែមអាងត្រពាំងថ្ម ចែកជាបីខ្សែត្រៀមគឺខ្សែត្រៀមទី១ ចាប់ពីស្ពានទីពាដល់លូដើមពុទ្រាខ្សែត្រៀមទី២ពីលូដើមពុទ្រាដល់បត់កែងខាងលិចភូមិតាអុង ខ្សែត្រៀមទី៣ពីបត់កែងដល់ចុងទំនប់ខាងជើងត្រពាំងសួង ។ ក្នុងពេលនោះស្មេរខ្ញុំបានត្រូវបានគណៈសហករណ៍ចាត់អោយទៅចល័តជាមួយប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហករណ៍ទី២ឃុំប៉ោយចារ ។

ចំពោះការហូបចុកអង្គការចែកក្នុងម្នាក់ៗ២កំប៉ុង ហូបរួមក្នុងកងធំចំពោះស្បៀងគណៈសហករណ៍ដោះស្រាយពីមូលដ្ឋានបញ្ជូនទៅសមរភូមិមុខ ។ រីឯទិសការងារចល័តម្នាក់ៗត្រូវលើកដីចាក់ខ្នងទំនប់អោយបានបីម៉ែត្រគីប ខ្សែត្រៀមនីមួយៗត្រូវវាយសម្រុកអោយរួចមុន១៥ថ្ងៃ ។ ក្នុងការវាយសម្រុកជួសជុលខ្នងអាងនេះក៏មានការសម្លាប់កងចល័តដែរ តែការសម្លាប់នេះច្រើនយកកងចល័តណាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនិងពួកអ្នករត់ទៅជាយដែនថៃ ពួកវាចាប់អ្នករត់ទៅបានចំណាប់ខ្នាំងឆ្លើយដាក់ ។ រីឯមូលដ្ឋានសហករណ៍ពួកខោខ្មៅ អាវខ្មៅស្រាវជ្រាវរកជនណាដែលជាយួន ប្រសិនប្រពន្ធជាយួន ប្ដីខ្មែរ ពួកគេយកតែប្រពន្ធនិងកូនទៅវាយចោល ទុកប្ដី ។ ជាក់ស្ដែងនៅខាងកើតភូមិចម្ងាយប្រហែល៥០០ម៉ែត្រមានរណ្ដៅកប់ខ្មោចក្នុងមួយរណ្ដៅមានខ្មោច២០០នាក់ និងច្រើនជាងនេះក៏មាន (ប៉ុន្ដែនៅឆ្នាំ១៩៧៩ ប្រជាពលរដ្ឋនាំគ្នាគាស់រកមាសពេជ្រនៅសល់ឆ្អឹងខ្លះក្នុងរណ្ដៅប៉ុណ្ណោះ) ។

រយៈពេល៤៥ថ្ងៃ ផែនការជួសជុលអាងត្រពាំងថ្មបានបញ្ចប់តាមផែនការ

អង្គការលើកទិសថ្មី២ខ្សែត្រៀមទៀតនៅអូរតាជល់ជាខ្សែត្រៀមទី១ លើកទំនប់កាត់អូរតាជល់ ខ្សែត្រៀមទី២ ជីកប្រឡាយខាងកើតភូមិពោកក្នុងឃុំស្ពានស្រែង ។

ខ្សែត្រៀមទី១ កម្លាំងចល័តយើងខ្ញុំឈរជើងខាងលិចប្រាសាទ៥ (ជាប្រាសាទបុរាណ)

ស្ថិតនៅខាងលិចភូមិចារ ឃុំស្អាងស្រែង។ ការហូបចុកសម្រេចលើសហករណ៍មូលដ្ឋានជាអ្នកដោះស្រាយ។ ចំពោះការសម្លាប់ពួកចល័តពុំឃើញមានទេ ព្រោះថាអង្គការមិនអនុញ្ញាតិអោយចល័តចេញចូលទាក់ទងពីកងធំមួយទៅកងធំមួយទៀត។

បញ្ជាក់: អូរតាផលផនេះហើយដែលមានពាក្យបុរាណលើកជាតំណមកដល់សព្វថ្ងៃថា "អូរតាផល់វាលសែនសល់ ភ្នំទ្រលោក" ភ្នំទ្រលោកនេះស្ថិតនៅខាងត្បូងផ្លូវជាតិលេខ៥ចម្ងាយពីភូមិរំដួលប្រហែល៦គម" ។ ចល័តយើងខ្ញុំអនុវត្តលើកទំនប់និងជីកប្រឡាយរយៈ២០ថ្ងៃ ត្រូវបានគណៈតំបន់ឈ្មោះសមមិត្ត រិនប្រជុំប្រកាសរំសាយអោយវិលចូលតាមសហករណ៍ ដើម្បីបង្កបង្កើនផលតាមមុខសញ្ញាក្នុងសហករណ៍។

នៅចុងឆ្នាំ១៩៧៧ ក្រោយពីបំពេញភារកិច្ចនៅតាមសហករណ៍ក៏មានផែនការផ្លាស់ប្តូរគណៈតំបន់ គណៈស្រុក គណៈសហករណ៍ ដោយមានពួកនិរតីចុះមកក្តាប់ហើយចាប់ផ្តើមបោសសំអាតគណៈសហករណ៍ដែលជាអ្នករំដោះចាស់ពីភូមិបេងបត់គ្រប់ឃុំទាំងអស់ក្នុងស្រុកភ្នំស្រុកក្នុងនោះយើងខ្ញុំបានឮតែឈ្មោះគណៈតំបន់៥ ឈ្មោះយាយថែមមកពីនិរតីក្តាប់ផ្ទាល់ស្រុកភ្នំស្រុកហើយក៏មានពួកនិរតីទាំងគ្រួសារមកក្តាប់ក្នុងឃុំប៉ោយចារ ដែលមានឈ្មោះមិត្តឡេង(ភេទស្រី) ក្តាប់សហករណ៍ទី២ ក្នុងភូមិត្រពាំងថ្មកណ្តាល និងមានឈ្មោះមិត្ត អ៊ូញ មិត្តអេង មិត្តសៃ មិត្តសានសុទ្ធសឹងជាមេគ្រួសារ មកក្តាប់កងធំ កងតូច ភូមិយើងខ្ញុំ ដោយឡែកសហករណ៍ទី៣ គឺភូមិត្រពាំងថ្មខាងត្បូងប៉ោយចារ ប៉ោយស្នូល ឈ្មោះមិត្តឡៃ (ភេទស្រី) ជាគណៈសហករណ៍។ ក្រោយពីចុះក្តាប់បានពី៥ថ្ងៃទៅមួយសប្តាហ៍ ពួកនិរតីចាប់ផ្តើមចាប់គណសហករណ៍ជាអ្នករំដោះចាស់វៃចោលតែប្តី ចំណែកប្រពន្ធកូន គេចខ្លួនទៅស្រុកកំណើត ខ្លះបានទៅដល់ភូមិកំណើត ខ្លះទៀតស្លាប់តាមផ្លូវ។ ពួកនិរតីសម្លាប់ពួករំដោះចាស់ពេលនោះ យកទៅមិនឆ្ងាយពីភូមិទេ ពេលសម្លាប់រួច ពួកនិរតីជាគណៈសហករណ៍ ផ្ញើការប្រាប់ប្រជាជនថា ពួកនេះក្បត់។ ក្រោយពីបោសសំអាតពួករំដោះចាស់រួច ពួកនិរតីស្រាវជ្រាវរកប្រជាជនមូលដ្ឋាន អ្នកជម្លៀសដែលជាប់ខ្សែប្រឡាយយួនជា K.G.B , C.I.A និងប្រជាពលរដ្ឋដែលស្តាប់វិទ្យុព្រហើយនិយាយពីព្រឹត្តការណ៍ដែលឮនោះប្រាប់អ្នកដទៃ ត្រូវពួកវាយកវៃចោលទាំងខ្សែៗរាល់យប់។ ក្នុងតំណាក់ចុងក្រោយនេះរបបអង្គរចាប់ផ្តើមបន្ថយពី២នាក់១កំប៉ុង, ៥នាក់១កំប៉ុង, ១០នាក់១កំប៉ុង, ២០នាក់១កំប៉ុងដែលជាការសម្លាប់របៀបប្រល័យពូជសាសន៍ដោយកំប៉ុងទឹកដោះគោ។ ប្រជារាស្ត្រខ្លះស៊ូទ្រាំបានខ្លះទ្រាំមិនបាន រាករូស រាកមួល ក្បាលជន្គង់ធំជាងក្បាល ហើម ស្លាប់ជាបន្តបន្ទាប់។

ចំណែកពួកគេជាកម្មាភិបាលស៊ីឆ្អែតទាំងគ្រួសារ ហើយជំរុញប្រជារាស្ត្រអោយធ្វើការបង្កបង្កើនផលទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ។ ដោយហេតុនៅចុងឆ្នាំ១៩៧៨ដែលជាពេលប្រមូលផលវស្សា ក៏ពួកវាមិនអោយប្រជាពលរដ្ឋស៊ីឆ្អែតដែរ ។

នៅខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៨ ជារដូវប្រមូលផលស្រូវវស្សា ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអ្នកមូលដ្ឋាននិងអ្នកជម្លៀសត្រូវបានពួកនិរតីដែលគេចខ្លួនពីខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ព្រោះមូលហេតុកងទ័ពយួនវាយសម្រុកចូលបណ្តាខេត្តជាប់ព្រំប្រទល់ប្រទេសយួន ដោយពួកវាបង្ខំប្រជាជនវាយសម្រុកច្រូតកាត់ បញ្ជាន់បោកបែន ដោយប្រមូលពលរដ្ឋវ័យកណ្តាលទាំងប្រុស ទាំងស្រី ទៅដែកនៅតាមខ្ទង់ព្រៃកជីកប្តាមទីទួលនៅវាលស្រែ ចំពោះវ័យចាស់ប្រុសនៅតាមភូមិ ពួកវាបង្ខំអោយបង្កបង្កើនផលដំណាំរួមផ្សំមាន ដំឡូងមី ដំឡូងជ្វា ថ្នាំជក់ ស្ពៃ ។ ក្នុងឱកាសវាយសម្រុកប្រមូលផលស្រូវ ពួកវាក៏សម្រុកតាមដានរាល់សកម្មភាពនិងបាតុភាពពីគ្រប់ប្រជាជនមិនថាអ្នកមូលដ្ឋាន ឬអ្នកជម្លៀស ឬក៏ប្រធានមុខសញ្ញាណាឡើយ ត្រូវបានពួកវាចាប់ខ្លួនទាំងយប់ យកទៅវៃចោលទាំងអ្នកមូលដ្ឋាន អ្នកជម្លៀសប្រធានកងក្នុងសហករណ៍យើងខ្ញុំអស់ចំនួន១៥នាក់ ។

នៅដំណាច់ខែធ្នូ ដើមខែមករាឆ្នាំ១៩៧៩ កងទ័ពយួនវាយចូលក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមកដល់ទីរួមខេត្តសៀមរាបដោយរំដោះទីក្រុងភ្នំពេញបានថ្ងៃទី ៧ មករា ១៩៧៩ពិតមែន ប៉ុន្តែនៅខេត្តបាត់ដំបង ទ័ពយួនពុំទាន់បានរំដោះពេលចុងក្រោយនេះ ស្រុកភ្នំស្រុកទាំងមូលការច្រូតកាត់បានរួចប៉ុន្តែពុំទាន់បោកបែនរួចស្រួលបួលផង ទន្ទឹមនេះផលធារស្រូវមួយភាគធំពុំទាន់បានដឹកដាក់តាមជង្រុកសហករណ៍នៅឡើយ ពួកនិរតីទាំងគ្រួសារបានគេចខ្លួនទៅស្នាក់នៅបណ្តោះអាសន្នតាមព្រៃភ្នំដូចជាភ្នំកូនខ្វែង ហើយពួកគេប្រមូលគោរទេះដឹកស្រូវនិងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ទៅទុកនៅទីនោះ ក្នុងដំណើរឆ្ពោះទៅព្រំប្រទល់ដែនថៃ ក្នុងថ្ងៃទី ១២ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ កងទ័ពយួនបានវាយចូលក្នុងស្រុកភ្នំស្រុក ពួកវាបានកៀរប្រជាជនដែលពួកវាទុកចិត្តទៅជួយដឹកជញ្ជូនស្បៀង និងនាំផ្លូវពួកវាទៅព្រំប្រទល់ដែនថៃ ចំណែកពលរដ្ឋមូលដ្ឋាននិងប្រជាជនជម្លៀសមួយភាគធំ រស់នៅតាមភូមិដូចធម្មតា ។ កងទ័ពយួនពេលចូលមកដល់ទីរួមស្រុក រហូតមកដល់ភូមិនានាក្នុងឃុំប៉ោយចារដោយពួកខ្មែរក្រហមដកថយទៅភ្នំកូនខ្វែង ទ័ពយួនក៏បររថក្រោះត្រឡប់ទៅតាមផ្លូវលំព្រៃមាន់ ទៅវាយរំដោះនៅទីរួមស្រុកសិរីសោភ័ណដែលជាទីតាំងតំបន់៥ ពុំបានទុកទ័ពណាម្នាក់អោយឈរជើងការពារមូលដ្ឋានស្រុកទេ នេះជាឱកាសមួយដែលពួកប្រល័យពូជសាសន៍ត្រឡប់មកឈរជើងស្រុកភ្នំស្រុកម្តងទៀត ។ ថ្ងៃទី១៤ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៧៩ កងទ័ពយួនក៏ត្រឡប់មកវាយរំដោះស្រុកភ្នំ

ស្រុកម្តងទៀត ។ ពេលនោះប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាននិងអ្នកជម្លៀសបាននាំគ្នារត់ចេញពីភូមិបោលផ្ទះសម្បែងទៅដេកនៅទីរួមស្រុកមួយភាគធំ អ្នកមូលដ្ឋានខ្លះពុំបានចេញពីផ្ទះទេ បងប្អូនដែលទៅនៅភ្នំស្រុកក្នុងទីរួមស្រុកព្រោះមានកងទ័ពយួនឈរជើង ព្រឹកថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ ពួកខ្មែរក្រហមបើកការវាយលុកចូលទីរួមស្រុកភ្នំស្រុក ការប្រយុទ្ធគ្នាចាប់ផ្តើមយ៉ាងខ្លាំងរហូតដល់កងទ័ពយួនត្រូវបាក់ទ័ព ពួកយើងខ្ញុំនិងក្រុមគ្រួសារព្រមទាំងប្រជាពលរដ្ឋទាំងមូលដ្ឋាន និងអ្នកជម្លៀសត្រូវរត់កាត់វាលមកកាន់ស្រុកក្រឡាញ់ដែលជាកន្លែងសុវត្ថិភាពក្នុងការវាយដេញកងទ័ពយួនបាក់ទ័ពនេះ ទ័ពយួនស្លាប់ចំនួន៦នាក់នៅត្រង់មុំខាងលិចមណ្ឌលសុខភាពឃុំស្រះជីក ពួកខ្មែរក្រហមបាញ់ស្ទាក់តាមផ្លូវលំចេញទៅព្រៃមាន់ខាងត្បូងឃុំ ប្រជាពលរដ្ឋឃុំប៉ោយចារដែលរត់តាមផ្លូវលំនេះត្រូវគ្រាប់ស្លាប់០២នាក់ដែលជាយុវជន និងពួកវាបានបាញ់ផ្លោងគ្រប់រ៉ុក្កែត ត្រូវប្រជាពលរដ្ឋរងរបួសធ្ងន់ចំនួន០៤នាក់ផងដែរ ។ ជាមួយការរំដោះស្រុកភ្នំស្រុកថ្ងៃទី15/01/1979 ពួកខ្មែរក្រហមបានកៀរប្រជាជនមូលដ្ឋាននិងអ្នកជម្លៀសមួយចំនួនប្រហែល២០០គ្រួសារអោយទៅនៅព្រៃខាងកើត (បច្ចុប្បន្នក្នុងអាងត្រពាំងថ្ម) ទន្ទឹមការកៀរពលរដ្ឋពេលនោះពួកខ្មែរក្រហមដែលមានឈ្មោះញៀនជាគណៈស្រុកយាយថែមជាប្រពន្ធគណៈតំបន់៥ បានបញ្ជាអោយសម្លាប់ប្រជាពលរដ្ឋអស់ប្រហែល៦០នាក់ និងស្ទាក់បាញ់សម្លាប់ប្រជាពលរដ្ឋជម្លៀសព្យាយាមរត់ចេញពីកន្លែងដែលពួកវាកាន់កាប់អស់ចំនួន២២នាក់ត្រង់មុំបត់កែងផ្លូវលំពីឃុំស្រះជីកទៅឃុំប៉ោយចារខាងលិចសាលាបឋមសិក្សាជ័យឧត្តមបច្ចុប្បន្ន ។

ក្នុងឱកាសដែលពួកខ្មែរក្រហមកាន់កាប់ស្រុកភ្នំស្រុក យើងខ្ញុំដែលរត់ទៅរស់នៅក្នុងស្រុកក្រឡាញ់ដោយពុំបានយកស្រូវអង្ករទៅជាមួយត្រូវបង្ខំចិត្តមករកស្រូវតាមបណ្តាភូមិសាច់ តាខែកឡាខៀ ដែលស្ថិតនៅខាងជើងផ្លូវជាតិលេខ៦ ត្រូវពួកខ្មែរក្រហមដេញបាញ់រទេះដែលមិនអាចយកមកបានពួកវាដុតបំផ្លាញចោញ ពួកយើងខ្ញុំរស់យ៉ាងវេទនាបំផុតក្នុងរយៈពេល០២ខែ ។ ដោយឡែកបងប្អូនអ្នកជម្លៀសក៏នាំគ្នារែករបស់របរប្រើប្រាស់ឆ្ពោះទៅកាន់ស្រុកកំណើតរៀងៗខ្លួនដោយឆ្លងកាត់ភូមិឃុំស្រុកនានា តាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ៦ ក្នុងខេត្តសៀមរាបនិងកំពង់ធំ,

នៅខែមីនា ឆ្នាំ១៩៧៩ កងទ័ពយួននិងកងទ័ពកម្ពុជាបានចូលវាយរំដោះស្រុកភ្នំស្រុកម្តងទៀត ហើយឈរជើងគ្រប់មូលដ្ឋានភូមិឃុំ ទើបយើងខ្ញុំនាំគ្នាវិលមកភូមិកំណើតរៀងៗខ្លួន ពេលមកដល់ផ្ទះយើងខ្ញុំដែលរត់ទៅនៅស្រុកក្រឡាញ់ត្រូវបានពួកខ្មែរក្រហមរើរុះផ្ទះយកក្តារបាតក្តារជញ្ជាំងនិងដំបូលប្រក់ស័ង្កសីយកទៅធ្វើជង្រុកស្រូវនៅព្រៃខាងកើតអស់ ។ រយៈពេលនេះធ្វើអោយ

យើងខ្ញុំកើតនូវការសង្វេគទាំងជម្រកក៏គ្មានជ្រក ស្បៀងអាហារក៏គ្មាន ហើយត្រូវបង្ខំចិត្តរកដូរដោះតាមភូមិផ្សេងៗក្នុងខេត្តសៀមរាបទម្រាំបានរស់រហូតដល់ស្រូវវស្សាដែលធ្វើបានបន្តិចបន្តួចអោយផល ។

ម្យ៉ាងទៀតដោយខ្ញុំបាទពុំបានសរសេររៀបរាប់ពីខាងដើមពេលដែលពួកខ្មែរក្រហមចូលកាន់កាប់ស្រុកភ្នំស្រុកទាំងមូល ស្មេរខ្ញុំបាទសូមសរសេររៀបរាប់បន្ថែមចាប់ពីទំព័រទី៨នេះតទៅ ដើម្បីបញ្ជាក់បន្ថែមពីសកម្មភាពដែលពួកបនប្រល័យពូជសាសន៍គ្រប់គ្រងនាពេលនោះ ។

ក្រោយថ្ងៃទី17/4/1975 គឺពីរថ្ងៃបន្ទាប់ស្រុកភ្នំស្រុកត្រូវគ្រប់គ្រងដោយគណៈស្រុកឈ្មោះ យ៉ែម ហាត់ ប្រធានយោធាស្រុកឈ្មោះសមមិត្តរិមខ្វាក់ភ្នែកម្ខាង ស្មេរខ្ញុំបាទបានត្រឡប់ពីស្រុកមង្គលបូរីធ្វើដំណើរដោយទោចក្រយានជាមួយបងប្អូននៅភ្នំស្រុកម្នាក់ឈ្មោះវ៉ាត់ និង ឈ្មោះ ឈឿន សាន់នៅភូមិត្រពាំងថ្មជាមួយគ្នា ។

ក្នុងដំណើរមកដល់ភ្នំជញ្ជាំងត្រូវពួកខ្មែរក្រហមឃាត់អ្នកដំណើរតាមផ្លូវជាតិលេខ៦ទាំងអស់ មិនថាអ្នកដំណើរពីទិសខាងកើតឬលិច ដោយពួកគេបោសសំអាតពួកអាចក្រពត្តិលន់ ណុល នេះជាសម្ដីរបស់យោធាឃាត់អ្នកដំណើរតាមផ្លូវជាតិលេខ៦ នៅម៉ោងប្រហែលបីរសៀល ពួកយោធាបានអនុញ្ញាតអោយអ្នកដំណើរទៅមកឡើងវិញ យើងខ្ញុំចេញដំណើរមកដល់ខាងកើតភូមិរហាលបានជួបទាហានសាធារណរដ្ឋដែលពួកខ្មែរក្រហមប្រមូលពីទឹកដីស្រុកភ្នំស្រុក អោយទៅរៀនសូត្រនៅភូមិស្រះស្រុកព្រះនេត្រព្រះប្រហែល២០០នាក់ ដែលសុទ្ធតែជាពលទាហានទាំងអស់ ។ ក្នុងដំណើរតាមផ្លូវលំលេខ១៨ ព្រៃមាន់ ភ្នំស្រុក យើងខ្ញុំបានមកដល់កន្លែងត្រួតពិនិត្យអ្នកដំណើរខាងត្បូងឃុំ ចូលទីរួមស្រុក នៅម៉ោងប្រហែល៦ល្ងាច ត្រូវបានយោធាខ្មែរក្រហមប្រចាំការនៅប៉ុស្តិ៍ត្រួតពិនិត្យ ឃាត់យើងខ្ញុំទាំងបីនាក់មិនអោយចូល ដោយគេប្រាប់ថាគេបោសសំអាតពួកលន់ ណុល ។ យើងខ្ញុំទាំងបីនាក់ ក៏ត្រឡប់ក្រោយវិញបានប្រហែល១០០ម៉ែត្រ ស្រាប់តែឮស្នូរកាំភ្លើងដៃផ្ទុះឡើងពីទិសខាងកើត និងខាងលិចត្រង់វត្តជ័យឧត្ដមយើងខ្ញុំផ្ដួលកង់លើថ្នល់ ហើយចុះទៅក្រាបខាងលិចថ្នល់ ពេលនោះខ្ញុំបាទបានឃើញនៅជ្រុងវត្តជ័យឧត្ដម ឃើញយោធាខោអាវខ្មៅរត់ប្រសាចតែពុំដឹងមូលហេតុ ។ ក្រោយស្ងប់ស្នូរកាំភ្លើង យើងខ្ញុំនាំគ្នាជិះកង់ឆ្ពោះទៅកាន់ភូមិគោកតារាជដែលស្ថិតនៅខាងកើតផ្លូវលំលេខ១៨ប្រហែល៥០០ម៉ែត្រ ដើម្បីទៅសុំបាយបងប្អូនហូប ។ បន្ទាប់ពីហូបបាយរួចនៅម៉ោងប្រហែល១១យប់ ព្រះច័ន្ទរះភ្លឺដូចថ្ងៃ យើងខ្ញុំនាំគ្នាជិះកង់ចូលទីរួមស្រុក ដោយបានការអនុញ្ញាតពីយោធាយាមប្រចាំការនៅប៉ុស្តិ៍ត្រួតពិនិត្យ ក៏ចូលទៅផ្ទះឈ្មោះ ហ៊ូ

នៅភូមិមាត់ស្រះទាំងពីរនាក់ ។ ចំពោះ មា រ៉ាត់ បែកទៅផ្ទះរបស់គាត់នៅភូមិកណ្តាលខាងកើត ឃុំស្រះជីក ។ យើងខ្ញុំឡើងទៅលើផ្ទះមាហ៊ូ ក្រុមគ្រួសារមា ហ៊ូ កំពុងរៀបចំអីវ៉ាន់ដោយម្ចាស់ផ្ទះប្រាប់យើងខ្ញុំថា"អង្គការអោយចេញពីភូមិចំនួនបីថ្ងៃដើម្បីពួកគេបោសសំអាតខ្មាំង" ។ មា ហ៊ូបាននិយាយប្រាប់យើងខ្ញុំថាៈ កូនប្រសារគាត់ឈ្មោះទ្រី ពេជ ពាក់ដោយបីជាន់អង្គការហៅទៅប្រជុំរហូតពេលស្មើនេះមិនឃើញមកហូបបាយ ។ នៅយប់ថ្ងៃទី 20/4/1975 ។ ប្រជាជនដែលរស់ក្នុងទីរួមស្រុកពុំមានអ្នកណាបានដេកទេ ព្រោះរវល់រៀបចំអីវ៉ាន់ចេញពីភូមិ នៅម៉ោងប្រហែល៤ទៀបភ្លឺ បងប្អូននាំគ្នាបររទេះចេញ អ្នកគ្មានគោរទេះនាំគ្នារែកធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅតាមផ្លូវរទេះទៅកាន់ភូមិកំពីងពួយ ។

នៅពេលបងប្អូននៅភ្នំស្រុកចាកចេញពីភូមិតាមបទបញ្ជារបស់អង្គការខោអាវខ្មៅ ប្រកាសតាមមីក្រូ យើងខ្ញុំពុំឃើញមានយោធាណាដើរគំរាមដេញទេ ចំណែកយើងខ្ញុំពីរនាក់ក៏ធ្វើដំណើរចេញជាមួយបងប្អូនមកដល់ព្រៃគោកត្បែង ខាងជើងភូមិថ្នល់ដាច់ ឃុំភ្នំដីបច្ចុប្បន្នក៏នាំគ្នាដឹកកង់កាត់វាលឆ្ពោះមកភូមិកំណើត មកដល់ភូមិប្រហែលម៉ោង៦កន្លះព្រឹកហើយបែកគ្នាសំដៅផ្ទះរៀងៗខ្លួន ពេលនោះនៅផ្ទះយើងខ្ញុំក៏ដូចផ្ទះបងប្អូនក្នុងឃុំប៉ោយចារទាំងមូលដែរមានសភាពស្ងាត់ជ្រងំ គ្មានមនុស្សម្នាម្នាក់សោះ ព្រោះអង្គការជម្លៀសចេញទៅនៅតាមថ្នល់បូរាណខាងលិចភូមិប្រមាណ ៤ ឬ ៥គីឡូម៉ែត្រត្រង់មុំស្ពានរៀប សួង កំពង់ធំដែលជាកន្លែងមានទឹក ។ នៅក្នុងភូមិ យើងខ្ញុំឃើញជ្រូកមាន់ទា នៅពេលចេញពីភូមិមិនទាន់ផុត ខ្ញុំប្រទះឃើញសេះញីមួយក្បាលស្លាប់ឈរផ្អែកនឹងរបងពុំដឹងមូលហេតុៈ ហើយបន្តដំណើរកាត់វាលស្រែទៅដល់សាលាសំណាក់ត្រង់ត្រពាំងទទឹងថ្ងៃ ជួបបងថ្លៃជីដូនមួយឆ្លងទន្លេនៅទីនោះ បានកូនប្រុស (សព្វថ្ងៃកម្លោះហើយ) ទៅដល់ត្រពាំងសួង ខ្ញុំជួបប្រពន្ធកូនខ្ញុំហើយសម្រាកនៅទីនោះចំនួនបីថ្ងៃ ។ គ្រប់បីថ្ងៃតាមទិសកំណត់ ពួកខោអាវខ្មៅក៏ប្រជុំប្រាប់ថា ពួកគេបោសសំអាតខ្មាំងអស់ហើយ អោយបងប្អូនវិលចូលភូមិកំណើតវិញចុះ ។ សូមបញ្ជាក់ថាៈ ការរស់នៅបីថ្ងៃដែលពួកខ្មែរក្រហមអោយចេញពីភូមិ យើងខ្ញុំរស់នៅរបៀបទៅដេកក្ដូរស្រែប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះប្រាក់កាសដែលមានពីសម័យសាធារណរដ្ឋ ត្រូវពួកគេប្រកាសមិនអោយចាយ ដោយប្រើប្រាស់ពាក្យថា"ស្នើ" ទៅវិញមានន័យថា "សុំ" ។

ពេលចូលមករស់នៅតាមភូមិ អង្គការបានរៀបចំជាក្រុមសាមគ្គីដោយមានប្រធានក្រុម ប្រធានភូមិ គណៈឃុំ ដែលពេលនោះគណៈឃុំឈ្មោះតាឡំ ។

ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថាៈ ស្នូរកាំភ្លើងដែលយើងខ្ញុំសរសេរនៅកណ្ដាលទំព័រទី៨នោះ ក្រោយមក ទើបកងឈ្លបខ្មែរក្រហមបាននិយាយថាៈ ពួកយោធាបាននាំយកមេទាហាន មេទាហានរង មេឃុំ ទៅវៃចោលនៅព្រៃរបោះប៉ោយត្រាច ខាងលិចទីរួមស្រុកប្រហែលមួយគីឡូម៉ែត្រ ហើយហាល ចោលត្រូវពួកឆ្កែព្រៃស៊ីស្អុយពេញវាល ក្នុងនោះខ្ញុំសូមរៀបរាប់ឈ្មោះនាយទាហាន នាយទាហាន រង មេឃុំ ដែលយើងខ្ញុំស្គាល់ឈ្មោះដូចខាងក្រោមៈ

១ លោកវរៈសេនីយ៍ទោ- ស៊ុន តូ បុត្ររដ្ឋ ជាមេបញ្ជាការទ័ពនិងជាអភិបាលស្រុក

២ លោកអនុសេនីយ៍ឯក-គង់ នៅ

៣ លោកអនុសេនីយ៍ទោ ឡាយ ឈួម

៤ លោកអនុសេនីយ៍ ហេង សាមុន

៥ លោកអនុសេនីយ៍ទោ លី ប៊ុនសឿន

៦ លោកមេឃុំប៉ោយចារ លុន ហុន

ក្រៅពីនេះ ក៏នៅមាននាយទាហានរង មន្ត្រីស្រុកភ្នំស្រុក និងប្រពន្ធកូននាយទាហានរងដែល ពួកយោធាហៅទៅប្រជុំហើយត្រូវពួកវាវៃចោលប្រហែល៦០នាក់ផងដែរ ។ ក្នុងការសម្លាប់ប្រពន្ធ កូននាយទាហានរងពេលនោះជាពេលជិតយប់ ដោយខ្សែកប្រពន្ធនិងកូននាយទាហាន នាយទាហាន រងត្រូវពួកវានាំយកទៅវៃចោល កន្លែងដោយខ្សែក ដោយយប់ងងឹត ប្រពន្ធលោកអនុសេនីយ៍ទោ ឡាយ ឈួម បាននាំកូនប្រុសអាយុប្រហែល៦ឆ្នាំជាកូនពៅជាប់ទៅជាមួយឈ្មោះ ឡាយ សារ៉ាន់ ក្រោយពីពួកវាសម្លាប់ម្ដាយ ឡាយ សារ៉ាន់ លួនចូលគុម្ពោតព្រៃជិតនោះ ព្រឹកឡើងប្រជាពលរដ្ឋ ចេញទៅឃ្វាលគោជួប ក៏នាំមកអោយសាច់ញាតិបងប្អូនចិញ្ចឹម បច្ចុប្បន្នបម្រើការនៅតំបន់ ប្រតិបត្តិសឹករងខេត្តបន្ទាយមានជ័យផ្នែកភស្តុភារ ។

យើងខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ផងដែរថាៈ ចាប់ពីថ្ងៃទី 17/4/1975 មកពួកអង្គការបានប្រកាសអោយ អង្គភាពទ័ព និងប្រជាពលរដ្ឋប្រមូលអាវុធគ្រប់ធុនចងជាបាច់ ហើយដឹកទៅប្រគល់ជូនអង្គការនៅ សាលាស្រុកភ្នំស្រុក ជនណាលាក់អាវុធអង្គការរកឃើញ ទទួលខុសត្រូវខ្លួនឯង ។ អាវុធប្រមូល បានរាប់ពាន់ដើម ត្រូវបានអង្គការខោអាវខ្មៅដឹកចេញពីទីរួមស្រុកទៅកាន់ខេត្តឧត្តរមានជ័យតែពុំ ដឹងថាទុកនៅទីណាទេ ។

ក្នុងឱកាសដែលពួកអង្គការគ្រប់គ្រងស្រុកភ្នំស្រុកបានប្រហែលមួយសប្ដាហ៍ ពួកនេះបាន អនុញ្ញាតអោយពលទាហានដែលពួកគេប្រមូលអោយទៅរៀនសូត្រនៅភ្នំស្រះរិលត្រឡប់មកជួបជុំ

កូនប្រពន្ធវិញ ។ ដោយឡែកពួកប្រជាពលរដ្ឋដែលប្រកបរបរលក់ដូរត្រូវពួកវាកៀរទៅទុកនៅភូមិណាំតៅ ចំនួន២ខែទើបអនុញ្ញាតអោយមកភូមិវិញ ក្នុងនេះក៏មានពួកគ្រូបង្រៀនផងដែរ ដែលពួកគេចាត់ទុកថាៈ ជាពួកនាយទុន សក្តិភូមិប្រតិកិរិយា ។ ចំពោះព្រះសង្ឃគ្រប់វត្តនៅថ្ងៃទី 21/4/1975 ត្រូវបង្ខំព្រះទ័យលាចាកសិក្ខាបទផងដែរ ព្រោះអង្គការចាត់ទុកថាជាឈ្លើងសង្គម ។

ក្រោយពេលព្រះសង្ឃគ្រប់វត្ត ក្នុងស្រុកលាចាកសិក្ខាបទ ទើបពុទ្ធបរិស័ទ្ធចំណុះជើងវត្តកំណត់សំគាល់ក្នុងចិត្តថាដូចសម័យលន់ ណុលប្រកាសតាមវិទ្យុថា“ពួកទមិឡអត់សាសនា” ប្រាកដមែន ។

ជាបន្តខ្ញុំបាទសូមសរសេរបញ្ជាក់បន្ថែមពីសកម្មភាពប្រល័យពូជសាសន៍ខ្មែរគ្នាឯង ចាប់ពីថ្ងៃទី 17/4/1975 មកទល់ចុងឆ្នាំ១៩៧៦ ដែលភូមិភាគពាយ័ព្យគ្រប់គ្រងដោយសមមិត្តរស់ ញឹម អនុប្រធានគណប្រធានរដ្ឋពេលនោះ ការសម្លាប់ជាតិឯងប្រព្រឹត្តឡើងដោយការលេចចេញបាតុភាព អតីតនាយទាហាន ប៉េអឹម ប៉ូលិស សេ-អី-អា ដែលពួកកងឈ្លបយកការណ៍បានមួយផ្នែកទៀតសម្លាប់ដោយខ្វះឱសថ ព្រោះក្រោយពេលរំដោះពួកខ្មែរក្រហមជ្រើសរើសគ្រូខ្មែរបង្កើតមន្ទីរសង្គមកិច្ចអោយធ្វើថ្នាំគ្រាប់ក្នុងឃុំនីមួយៗមានមួយកន្លែង សម្រាប់ធ្វើថ្នាំគ្រាប់ចែកប្រជាជនឈឺជំងឺរាកមួល ចុះក្អួត ហើម គ្រុនចាញ់ ដោយមូលហេតុការហូបចុក ខ្វះជីវជាតិ ស្ករប្រហុក សាច់ជ្រូក ត្រី បន្លែជាដើម ។ ប្រសិនជាបងប្អូនឈឺត្រូវការថ្នាំពេទ្យ ត្រូវយកមាសទៅដូរដោះជាមួយប្រជាជនថ្មី ដែលជម្លៀសមកទើបបាន ក្នុងមាសមួយជីបានទីហ្វូមីស៊ីនពីរគ្រាប់ប៉ុណ្ណោះ ។

ទន្ទឹមនេះពួកខោអាវខ្មៅស្រាវជ្រាវរកឃើញក្រុម សេ អ៊ី អា ដែលពួកគេយកការណ៍បានពេលយកទៅវៃចោល បានឃើញសត្វព្រាប ដែលជាប់ខ្លួនជនរងគ្រោះ ស្មេរខ្ញុំបានឃើញពួកឈ្លបកាន់នៅកជើងសត្វព្រាបមានកងដែលមានអក្សរកាត់មួយជុំកងនោះជាភាសាបារាំងថា “An 5” និងមានពាក្យជាច្រើនទៀតតែខ្ញុំបាទពុំចាំអស់ ។

ចាប់ពីដើមឆ្នាំ១៩៧៧ ក្រោយពីផ្លាស់ប្តូរថ្នាក់ដឹកនាំភូមិភាគ តំបន់ការសម្លាប់រង្គាលមានវិធីច្រើនយ៉ាងគឺសម្លាប់ដោយបន្ថយអង្ករ (សម្លាប់ដោយកំប៉ុងទឹកដោះគោ) ដោយជំងឺមាន រាករាកមួល ហើមក្បាលជង្គង់ធំជាងក្បាល និងសម្លាប់ដោយចោទប្រកាន់ថាជា (កា ហ្សេ បេ) ឬជាជនជាតិយួន ពិសេសមុនពេលពួកទ័ពយួនចូលដល់ទឹរួមស្រុក ពួកអង្គការសម្លាប់រង្គាល យ៉ាងសាហាវព្រៃផ្សៃបំផុតចំពោះនារីភេទពួកវារំលោភ រួចទើបសម្លាប់ចោល ។

ក្នុងរឿងស្នេហា យុវជន-នារី ត្រូវពួកវាបញ្ញត្តិមិនអោយទំនាក់ទំនងគ្នាប្រសិនពេញចិត្តនារីមួយណា ត្រូវស្នើតាមរយៈប្រធានក្រុម ប្រធានកង និងត្រូវបានអង្គការរៀបចំអោយមានគូស្រករមួយលើកៗរាប់រយគូ ។ ចំពោះកម្មាភិបាលពួករំដោះចាស់ត្រូវបានពួកគេប្រព្រឹត្តសេពសន្ថវៈជាមួយប្រពន្ធអ្នកដទៃដោយពួកវាជ្រើសរើសយកអ្នកមានរូបស្អាតធ្វើសេដ្ឋកិច្ច(ចុងភៅ) ដោយគេនិយាយថា"ប្រសិនជាមានផ្ទៃពោះប្តីគេមាន" ពុំអាចខុសសីលធម៌បានទេ ។ ពិសេសទៅទៀតពួកនិរតីដែលមកកាន់កាប់លើកចុងក្រោយបានប្រព្រឹត្តអានាចារលើនារីភេទយ៉ាងព្រៃផ្សៃបំផុត ។ ចំពោះនារីនិរតីដែលកាប់សហករណ៍ក៏មានការប្រព្រឹត្តអាចារលើប្រធានឈ្លបអ្នកមូលដ្ឋានដែរ ព្រោះពួកនិរតីមកកាប់ ពួកគេហូបបាយស្រួយ ដោយឡែកប្រជាជនហូបបបរអាវ ដប់នាក់ឬម្ភៃនាក់មួយកំប៉ុងក្នុងមួយថ្ងៃ ។

នៅទីបញ្ចប់អត្ថបទខ្ញុំបាទ សូមរៀបរាប់ប្រជាពលរដ្ឋភ្នំពេញ ស្លាប់ក្នុងភូមិខ្ញុំបាទ ដែលជាមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់សម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម និងសង្គមសាធារណរដ្ឋគឺៈ

១ លោក ស គីងឡឹង មន្ត្រីទូតប្រចាំប្រទេសជប៉ុនជាមួយឯកឧត្តមស៊ឹម វ៉ា ស្លាប់ដោយជំងឺរាកមួល ប្រពន្ធរបស់លោកស គីងឡឹងជាជនជាតិជប៉ុនឈ្មោះវ៉ា ស៊ុយកូណៃតូ ពេលគ្រួសារខាងលើមកលេងប្រទេសកម្ពុជាហើយស្នាក់នៅផ្ទះលោកខូវ ប៊ុនស៊ុន (ភ្នំពេញ) ជាមួយកូនប្រុសពីរនាក់គឺឈ្មោះស ធន្នី និង ស ធមុនី កូនប្រុសទាំងពីរស្លាប់នៅពេលធ្វើដំណើរជម្លៀសចេញពីភ្នំពេញ ។ ការអះអាងនេះ ព្រោះស្នេរខ្ញុំបានទទួលលិខិតឆ្លងដែនរបស់គាត់ អោយខ្ញុំបាទយកទៅជូនគណៈស្រុកឈ្មោះយ៉ែម ហាត់ ដើម្បីបានវិលទៅកាន់មាតុប្រទេសវិញ ក្រោយពេលដែលប្តីគាត់ស្លាប់ ។ លោកស្រីវ៉ា ស៊ុយកូណៃតូ ក្រោយមកត្រូវពួកខ្មែរក្រហមបញ្ជូនទៅអោយនៅភូមិម៉ៅ ឃុំតាដូ ស្រុកស្វាយចេក ក្រោយថ្ងៃទី៧មករា ឆ្នាំ១៩៧៩ លោកស្រីបានត្រឡប់ទៅប្រទេសជប៉ុនវិញ ដោយបានសុំកូនស្រីអ្នកភូមិម៉ៅពីរនាក់ទៅជាមួយផង តាំងពីពេលនោះមកស្នេរខ្ញុំពុំដែលទទួលពត៌មានទេ ។

លោក ថែម សារុន អ្នកបញ្ចូលសំឡេងភាពយន្ត ស្លាប់នៅភូមិត្រពាំងថ្ម

អ្នកស្រី ភួង បុប្ផា តារាឯកភាពយន្តខ្មែរ ស្លាប់នៅភូមិត្រពាំងថ្ម

កញ្ញា ទេព សូរិយា កញ្ញាទេព ដាណែត (ឈឺស្លាប់នៅភូមិត្រពាំងថ្មកណ្តាល)

លោកទេព ខាន់សាយ (មន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ) ឈឺស្លាប់ជាមួយកូនក្រមុំទាំងពីរភូមិខាងលើ

ទន្ទឹមនេះក៏នៅមានមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់នៃរាជរដ្ឋាភិបាលបច្ចុប្បន្ន ដែលនៅសម័យបនប្រល័យពូជសាសន៍ជម្លៀសមកស្រុកភ្នំស្រុកគឺៈ

ឯកឧត្តម សុខ អាន ជម្លៀសមកនៅភូមិត្រពាំងថ្មកណ្តាល ឃុំប៉ោយចារ

ឯកឧត្តម ចម ប្រសិទ្ធ ជម្លៀសមករស់នៅភូមិពង្រ ឃុំប៉ោយចារ

ឯកឧត្តម សួ ឃុន ជម្លៀសមករស់នៅភូមិកំពីងពួ ឃុំភ្នំដី

លោក សួង ពុទ្រា (អ្នកតន្ត្រីករ) ជម្លៀសមករស់នៅភូមិត្រពាំងថ្មកណ្តាល

លោក ស៊ាយ ស (សាស្ត្រាចារ្យតន្ត្រី) ជម្លៀសមករស់នៅភូមិត្រពាំងថ្មកណ្តាល

ឯកឧត្តម អស់លោកខាងលើមានភ័ព្វវាសនាបានឆ្លងកាត់របបវាលពិឃាតនិវត្តទៅកាន់ភូមិកំណើតវិញ បច្ចុប្បន្នបាននិងកំពុងកាន់តំណែងជាន់ខ្ពស់ក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាលផងដែរ ។

ខ្ញុំបានសូមបញ្ជាក់ថា ពីសង្គមរាស្ត្រនិយម ស្រុកភ្នំស្រុក មានមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ក្នុងរាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានកំណើតក្នុងស្រុកភ្នំស្រុក ដូចមានឈ្មោះខាងក្រោមៈ

ឯកឧត្តម ជួន សៅឌី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម

ឯកឧត្តម ភី ធៀនឡាយ អ្នកច្បាប់ (រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌)

ឯកឧត្តម ម៉ៅ ចយ ព្រះរាជប្រតិភូអមព្រះមហាក្សត្រ

ឯកឧត្តម អ៊ិន ត្រមុច រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកតំណែងទូទៅ ឆ្នាំ ១៩៧២

ឯកឧត្តម ចំរើន ប៊ុនរឿន បន្ត្រីការទូត

ឯកឧត្តម ជូ ផុត អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលគិរីសម័យសាធារដ្ឋ

ឯកឧត្តម គី ហ៊ិនធាង អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលគិរីសម័យសាធារដ្ឋ ជាកូនខុកញ៉ា គី ស៊ានហូ

ជាមួយនេះក៏នៅមានមន្ត្រីរាជការជាច្រើនទៀតពីសង្គមរាស្ត្រនិយមបានស្លាប់ក្នុងរបបវាលពិឃាតដែលស្មេរខ្ញុំបាទរៀបរាប់ឈ្មោះពុំអស់ ។

សំណូមពរៈ គួរតែទទួលបាននូវភាពយុត្តិធម៌ដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាដែលទទួលរងគ្រោះក្នុងសម័យប្រល័យពូជសាសន៍៣ឆ្នាំ ៨ខែ ២០ថ្ងៃ ដោយនាំយកជនដែលមានបាតដៃប្រឡាក់ឈាម បច្ចុប្បន្នបាននិងកំពុងរស់នៅក្រុងប៉ៃលិនសព្វថ្ងៃក្នុងនោះមានយាយចែមផងដែរ ដែលត្រូវនាំខ្លួនអោយតុលាការអន្តរជាតិកាត់ទោស ដើម្បីអោយអ្នកស្លាប់ទៅនិងអ្នករស់នៅមានអារម្មណ៍ស្ងប់សុខ

ធ្វើនៅភូមិត្រពាំងថ្មកណ្ដាល ថ្ងៃទី២៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៣

ហត្ថលេខា

សួន អ៊ុន